

Vallavanema veerg

KÜLLIKI KIIVER

Hea vallarahvas!

Möödunule tagasi vaadates saame kõik aru, et elame väga keerulisel ajal. Esile kerkinud pikaajalised kriisid – koroonakriis, energiakriis – on jättnud igasse valdkonda oma jälje. Julm, pikaajaline ja mõistusevastane diktaatori sõda meie sõprade ukrainlaste ja Ukraina riigi vastu tõstatas viimaste kümnendite suurima julgeolekukriisi. Meie tänane õnn on see, et elame vabas riigis, kus rahu tagamine on omandanud erilise tähenduse. Elame hetkes, kus homme toimuvat on keeruline prognoosida. Kerge ei ole, aga erinevalt Ukrainast inimestest ei pea me maksuma eludega.

Rääkides elektrist, läks vallavalitsus alates 01.01.2023. a üle universaalteenusele Eesti Energia poolt kehtivatel tingimustel. Aasta lõpuks selgub, kas antud muudatus toob ka kokkuvõidu.

Vaatamata keerulistele oludele oli 2022. aasta Häädemeeste vallale kokkuvõttes hea ning nõustugem, et meil Häädemeeste vallas on hääl!

Mulluses jaanuarikuu veerus kirjutasin, et 01.01.2021. a seisuga oli elanike arv vallas **4909**, 01.01.2022. a seisuga aga **4986**. Samas avaldasin ka lootust, et kasvutendents jätkub. Kui meil on inimesi, siis meil on võimalusi.

2023. aasta alguses teebki suurt rõõmu teadmine, et inimesed hoolivad meie vallas ja tahavad siin elada. Elanike arv on olnud pea aastaringelt tõusutrendis ning 01.01.2023. a seisuga on see **5047**!

Möödunud aastasse mahtus nii mõndagi märkimisväärset. Olulisim oli **vallavalitsuse muutmise avatumaks ja läbipaistvamaks**. Seda kinnitavad nii alates maikuust toimuvad volikogu istungite otseülekanded ja salvestused, võimalus korraldada vallavara võõrandamist kirjaliku enampakkumise elektroonilise oksjonina, aga ka kodulehe vestlusaknaga kaasärääkimise rubriik, kaasav eelarve ning alevike ja külade ümarlaud. Kaasava eelarve osas vajab koostöö alevike ja külade vahel veel arendamist, sest paraku ei kogunud 2022. a rahvahääletusel ükski idee vajalikku hääle arvu. Kaasava eelarve juures on määrava tähtsusega, kui külad suudavad ühe eesmärgi nimel hääletada ja toetada paikkonnas esitatud ideed. Usun, et järgmisel korral leitakse alevikes ja küldes selle kriteeriumi raames suurem ühisosa.

Ümarlaudade statuudist. Käesolevaks ajaks on oma esindaja ümarlauale nimetanud üks küla – Rannametsa. **Kavandame esimese ümarlaua korraldamist käesoleva aasta aprillikuus**. Kutsun meie valla alevikke ja külasid valima oma esindajaid Häädemeeste valla külade ümarlauale ja edastama need **vallavalitsusele hiljemalt märtsikuu keskpaigaks**. Sellisel saame anda võimaluse alevike ja külade ühistegevuseks ning kaasärääkimiseks kohaliku elu küsimustes. Teiseks oluliseks tendentsiks 2022. aastal oli ja on jätkuvalt ka 2023. aastal panustamine Häädemeeste valla haridusvõrgu toimimisse kogu meie valla territooriumil. Seda toetavad Häädemeeste valla hariduse arengukava eelnõu, Häädemeeste Keskkooli

Foto: Keiri Kallas

koolimaja renoveerimisprojekt, Kabli lasteiaia vana hoone lammutus- ja ehitatava hoone projekti koostamine ning ehitustööd, mille hanke tulemused ootavad kinnitamist, Häädemeeste Lasteaia ja Tahkuranna Lasteaed-Algkooli lasteiaiosa hoonete energiatõhusaks muutmine ning Uulu Põhikooli ruumipuuduse lahendamine. Viimase osas on vallavalitsus tellinud oma ala asjatundjalt mitmeid erinevaid lahendusi ja kindlasti valitakse arendamiseks see, mis enam toetab kohaliku kogukonna arengut ning võimaldab pakkuda kohapeal kaasagset õpikeskkonda. Laps peab saama käia koolis oma kodu lähedal ja maakooli haridus on väärtuslik.

Terve möödunud aasta oli teemaks kriisivalmiduse tagamine ja suurendamine kogu ühiskonnas ja ka individuaalselt. Selles osas toimus suur edasimineku kaheksa evakuaatsiooni- ja kogunemiskohas generaatorivõimekuse loomise näol. Ka detsembris lõppenud kogukondadele suunatud toetusvoor oli ja on loodetavasti edaspidigi hea võimalus arendada igast külakeskusest turvaline kogunemiskoht. Siit üleskutse küladele – kasutage alati projektide raames teie enda turvalisuse suurendamiseks pakutud võimalusi.

Valla arengut toetavad nii valmiv Häädemeeste aleviku ÜVK, mis annab aleviku inimestele kaasagised olmetingimused, kui ka kasutusloa väljastamise staatuse olev Häädemeeste Perearstikeskuse lift, mis võimaldab eakatel ja liikumispuudega inimestel hõlpsamini arsti külastada. Oluliseks sammuks on Jaagupi sadama hoonestusõiguse seadmise lepingu sõlmimine. Arendus loob uusi võimalusi kogukonnale, merehuvilistele ning usun, et Jaagupi sadama üle saame juba mõne aasta pärast tunda suurt uhkust.

Detsembris volikogu poolt valla vee-ettevõtete nõukogude ettepaneku alusel AS Häädemeeste VK ning OÜ Vesoka ühendamine ÜVK süsteemide koostööperimise eesmärgil annab valdkonna edasises arengus kindlasti ühtsena lahenduse.

2022. a lõpul tähistas Häädemeeste vald oma 5. aastapäeva, mille raames austati neid, kes on oma tööde ja tegevustega eriti silma jäänud ja teisigi rõõmustanud. Kõigi tunnustatute isiklik panus oma valdkonnas on märkimisväärt. Nende lood on erinevad, kuid neis on ka üks sarnane joon – südamega tegutsemine. Õnnitlused veel kord kõigile tunnustuste saajatele!

Alanud aastalt soovin oma valla inimestele, et jaguks häid ja õiglasid mõtteid, tahet, ausaid ja väärtuslikke tegusid, õnne ja tervist!

Austusega
Külliki Kiiver
vallavanem

Hea vallarahvas!

Järjekordne aastaring on täitunud ja alanud uus, 2023. aasta.

Meil kõigil on möödunud aastast kaasa võtta oma lugu, rõõmud, mured ning teod. Lõppenud aasta märksõnadeks jäävad kindlasti vabariigi aastapäeval alanud Vene agressioon Ukrainas, energiakriis, viirused ning otsingud ressursside paremaks kasutamiseks igas eluvaldkonnas.

Hoolimata katsumustest on meil kindlasti uude aastasse kaasa võtta palju kogemusi ning heategusid, mis aitasid meid raskustest läbi tulla, et vaadata julgelt uuele aastale silma. Uus aasta on just kui puhas leht, mille mustriks saatuse jõud.

Inimesed, kes pühenduvad koostööle, hoolivusele, kaitsele ning märkamisele, on jõuks, kes suudavad saatuse jõudu juhtida suunas, mis tagab tugeva omavalitsuse. Head Häädemeeste valla inimesed – meie kõigi tugevuseks on tegevus, mis põhineb empaatial ja analüüsivõimel. Vallaelanike tugevu-

sest saab omakorda energiat valla jätkusuutlik areng. Hea meel on tõdeda, et meie vallas on palju inimesi, kes oma töö ja oskustega suudavad pakkuda turvatunnet, lootust ning ligimise-armastust meile kõigile. Soovin, et Häädemeeste vallas on iga aastaga järjest rohkem inimesi, kes panustavad aitamisse, hoolivusse ning mõistmisse.

Kallid inimesed – keegi ei saa lubada, et alanud aasta oleks parem kui eelmine. Ainult meie ise saame teha selle aasta paremaks, olles iga päevaga natuke parem inimene kui eile. Igas päevas leidub viise, et olla hoolivam vallakodanik. Olgu selleks viisiks mõni elutarkus, oskus või hea sõna, mis annab julgust kõigil elus paremini ning kindlamalt hakkama

saada. Olgem tänulikud kõige üle, mis meil on täna olemas ning säästkem ressursse, et olla valmis veel halvemaks.

Algas ka liikumisaasta, mis vaheatas välja eduka raamatukoguaasta. Loodan, et naudime liikumist nagu kellelgi võimetekohane on, sest ainult liikumises peitub tervise jõud. Erinevateks liikumistegevusteks on meie vallas palju võimalusi ning tulemas rohkelt ühisüritusi, kus oma pahast energiast lahti saada ning talletada terves kehas terve vaim. Parimaks ravimiks kopsudele on värske õhk ja liigestele piisav liikumine.

Ma soovin meile heade tegudega uut aastat, tervist, rahu kodudesse, tarkust, õnnetunnet ja aega armsate inimestega koosolemiseks!

Edukat uut aastat
Häädemeeste vallarahvale
ning vallale!

Andrus Soopalu
volikogu esimees

Häädemeeste valla tunnustused 2022. aastal

Häädemeeste valla 5. aastapäeva tähistamisel anti üle vapimärgid ja muud tunnustused meie valla erilisel silmapaistnud inimestele. Toome ka lehelugejateni tunnustatute nimed ja lühikirjeldused nende teenetest.

Häädemeeste valla vapimärgi sai Riho Pruul

Riho on tuntud kui tubli ettevõtja – juba 19 aastat remondib ta Kablis, oma ettevõttes OÜ Kännu Äri, autosid. Aga veel rohkem on ta tuntud DJ Riho Pruulina. Ja seda juba üle 30 aasta. Väga paljudel vallas toimuvatel üritustel nagu Põhja-Liivimaa festival, Maal elamise päev, valla aastapäevade tähistamisel näeme ikka Rihot oma heli- ja valgustehnikaga ning DJ varustusega. Alati ulatab ta oma abikäe ka külade ürituste korraldamiseks – olgu need siis suvepeod Treimani sadamas, aastavahetuse peod nii Kablis kui Treimanis, suvelõpupeod Võiste suveaias. Suveperioodil korraldab ta Kabli rannalaval rannapidusid, Rannakodus erinevaid kontserte ja etendusi. Nii on Riho Pruul oma töö ja tegemistega aidanud aastate jooksul kaasa külaelu ja kultuuri edendamise valdkonnas Häädemeeste valla arengule ja mainele.

Häädemeeste valla vapimärgi sai Ago Tähiste

Ago Tähiste on pidanud Treimani külas, Häädemeeste vallas kauplust üle 30 aasta, toidukauplus on Treimanis ja lähiküladel elanikele elutähtis ettevõtte, mis ainult ei taga kogukonnale eluks vajalikke toidukaupade kättesaamist kodu lähedalt vaid täidab samuti väga olulist nn külakeskse majaka rolli.

Riho Pruul DJ rollis valla aastapäevapeol. Foto: Kalju Sarapu

Ago on aktiivne Treimani külaseltsi tegemistes osaleja, toetaja, abivalmis ja õlatunnet pakkuv küla kogukonnaliikmete suhtes, kui on vajalik abivajavat isikut aidata. Ettevõtjana on Ago toetanud vallas toimunud spordi- ning kultuuriüritusi. Koos abikaasa Hille Tähistega korraldavad nad suvisel ajal oma koduaias kontserte ja kultuuriüritusi, mis toob väikesesse rannakülla külastajaid ka teiselt poolt piiri.

Vallalehe toimetajale rääkis Ago, et viimasel ajal pole temalgi ettevõtluses lihtne olnud. Ikka samal põhjusel, mis paljudel teistelgi. Kaks toidupoodi,

Treimanis ja Häädemeestel jätkavad kõigest hoolimata ka tulevikus. Ago ja Hille Tähisted pakuvad ka majutust, külastajaid ikka käivad ja täituvus on olnud üsnagi rahuldav.

Kodukandi seltsi- ja kultuurielu toetamine on Agol südameasjaks ja sellest ta ei kavatse loobuda. Kindlasti on Treimani rahvas rahul senitehtuga ja ootab kannatamatult uusi kontserte ja muid kultuurisündmusi.

Vallarahvale ja kõigile teistele soovib Ago kõigepealt rahu, siis on ka kõik muu olemas.

Loe edasi lk 3 ➔

Vallavolikogus otsustati:

21. detsembri vallavolikogu istungil võeti vastu järgmised otsused:

„Arvamuse andmine Liivi lahe uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse kohta“;

„Arvamuse andmine Arumetsa II savikarjääri keskkonnanaloa muutmistaotluse kohta“;

„Loa andmine hankelepingu sõlmimiseks“. Arvestades asjaoluga, et 2023. aasta eelarve ei ole Hääde-

meeste Vallavolikogu poolt kinnitatud, pidas Häädemeeste Vallavalitsus vajalikuks saada vallavolikogu nõusoleku hankemenetluse „Kabli lasteaia hoone lammutus ja ehitus sh vana hoone lammutusprojekti ja ehitatava hoone põhiprojekti koostamine“ käigus sõlmitava hankelepingu sõlmimiseks ning hankemenetlusega jätkamiseks;

„Aksiaseelts Häädemeeste VK

ning osahing Vesoka ühendamise“. Volikogu otsustas kaks ettevõtet ühendada ning alates 01.01.2023.a tegutsetakse edasi Aksiaseelts Häädemeeste VK nime all;

„Reservfondist raha eraldamine“. Otsusega eraldati valla eelarve reservfondist valla teede hooldamiseks 40 000 eurot;

„Audiitori määramine“. Otsusega määrati Häädemeeste valla 2022.,

2023. ja 2024. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande audiitorkontrolli teostajaks audiitorettevõtja OÜ Infora;

„Tulemustasu maksmine“. Volikogu otsustas vallavanemale ning palgalisele vallavalitsuse liikmele maksta 2022. aastal tulemustasu 600 eurot.

21. detsembri vallavolikogu istungil võeti vastu järgmised määrused:

„Arengustrateegia “Pärnumaa 2035+” heakskiitmine“;

„Häädemeeste valla jäätmehoolduseeskiri“

„Häädemeeste Vallavolikogu 21.04.2022. a määruse nr 7 „Toimetulekutoetuse määramiseks eluasemekulude piirmäärade kehtestamine“ muutmine“;

„Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord“.

Vallavalitsuses otsustati:

23. novembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Kabli külas Niiduvälja kinnistu suvilale kasutusloa väljastamine“;

„Kabli külas Aasavälja kinnistu suvilale kasutusloa väljastamine“;

„Majaka külas Koskla kinnistule üksikelamu püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Laadi külas Männiku põik 4 abihoonelale kasutusloa väljastamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Sooküla, Kingu veevarustussüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Reiu, Käära kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Eestkoste korraldamine“;

„Tunnustuste ning tänukirjade saajate kinnitamine“. Korraldusega kinnitati Häädemeeste valla 2022. aasta tunnustuste saajad;

„Enampakkumise tulemuste kinnitamine“. Korraldusega kinnitati defektse E-lux/Zanussi kuppelnõudepesumasina võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll (lisatud) ja kinnitati enampakkumise võitjaks Kitchenservice OÜ pakkumisega 100 eurot.

30. novembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Pulgoja külas Linnu tee 11 kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Rannametsa külas Sõra kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Rannametsa külas Pikasilla kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Metsapöole külas Kõrgoja kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Reiu külas Raemetsa tee 4 kinnistule abihoonelale püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Majaka külas Koskla maaüksusele projekteerimistingimuste väljastamine“;

„Kabli külas Margo katastriüksuse jagamine, lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine“;

„Majaka külas Lepatuka katastriüksuse jagamine, lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine“;

„Sundvalduse seadmine Treimani külas 2130027 Jaama tee kinnistule“. Kinnistu omanik on Häädemeeste vald. Sundvaldust seatakse Elektrilevi OÜ kasuks. Enefit Connect OÜ planeerija on ette näinud Ojaääre kinnistu suvila elektrivarustusega liitumiseks uue 0,4 kV pingega maakaabelliini rajamise;

„Projekteerimistingimuste väljastamine Laadi külas Punga tee 8 kinnistule“;

„Sisekontrolli nõuniku tööplaani kinnitamine“;

„Ettevõtete ühinemislepingu audiitorkontrollist loobumine“. Häädemeeste Vallavolikogu algatas oma 24.11.2022 otsusega nr 58 Häädemeeste vallale kuuluvate ettevõtete Aksiaseelts Häädemeeste VK ning osahing Vesoka ühendamise. Äriseadustiku § 394 lõige 2 sätestab, et audiitor ei pea ühinemislepingut kontrollima, kui ühendatava ühingu kõik osad või aksiad kuuluvad ühendavale ühingu või ühineva ühingu kõik osanikud või ühinevate aksiaseeltside kõik aksionärid on nõus, et audiitor ühinemislepingut ei kontrolli.

7. detsembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Uulu küla Kirsisalu tee 7 kinnistu detailplaneeringu kehtestamine“;

„Reiu külas Pulga tee 13 üksikelamule kasutusloa väljastamine“;

„Tahkuranna külas Merimäe tee 1 kinnistule üksikelamule püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Uulu külas Põllu kinnistule üksikelamule püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Papisilla külas Saki kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Arumetsa külas Saksa kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Krundikülas Martini kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Penu külas Lepiku kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Metsapöole, Sepa kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Orajõe, Nurme kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Orajõe, Nurme veevarustussüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Metsapöole, Lohusaare veevarustussüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Puu raie tiheasustusalal“. Korraldusega antakse nõusolek ühe tamme raiumiseks Häädemeeste vallas Häädemeeste alevikus Kooli 15 kinnistul;

„Kooli- ja lasteaiaakulude arvestusliku maksumuse kinnitamine“;

„Reservfondist raha eraldamine“;

„Ettevõtete ühinemislepingu

ühinemisaruandest loobumine“. Korraldusega loobuti Aksiaseelts Häädemeeste VK ja osahing Vesoka ühinemislepingu sõlmimisel ühinemisaruande koostamisest;

„Häädemeeste valla 2023. aasta kaasava eelarve vallaelanike hääletustulemuste kinnitamine“. Korraldusega kinnitati Häädemeeste valla 2023. aasta kaasava eelarve vallaelanike elektroonilise hääletuse tulemused alljärgnevalt:

- hääletusel osales kokku 340 vallaelanikku;
- hääletusel osalenud ideede vahel jagunesid hääled järgmiselt:
- Treimani küla valgustuse uuendamine 25 häält;
- Männiku tänava tänavavalgustus 48 häält;
- võrkpalliplats Häädemeeste Keskkooli kooliaeda 52 häält;
- Häädemeeste Suveaia laululava esise platsi istumispingid (20 tk, teisaldatavad) 61 häält;
- statsionaarne automaatne elektrigeneraator Treimani Klubi puurkaevpumpmale 62 häält;
- Kihnulaiu rand 66 häält;
- Uulu staadionile kahe varjualuse soetamine 115 häält.

Arvestades asjaoluga, et hääletusel osalenud ideedest ei saanud ükski idee vähemalt 200 häält, jäävad konkursile esitatud ideed Häädemeeste valla 2023. kaasava eelarve raames ellu viimata ning Häädemeeste Vallavalitsus ei esitanud ideid vallavolikogule Häädemeeste valla 2023. aasta eelarvesse kinnitamiseks.

14. detsembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Laadi külas Kustase kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Uulu külas Kirsisalu tee 4 maaüksusele elamu püstitamiseks projekteerimistingimuste väljastamine“;

„Merekülas Karu tee 17 kinnistule üksikelamule püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Sihtotstarbeliste eraldiste lisamine eelarvesse“;

„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Korraldusega kinnitatakse Tahkuranna Lasteaed Algkooli arengukavalise koolitusvajaduse täitmiseks Juunika Koolitus OÜ koolituspaksumus summas 7440 eurot. Koolitust finantseeritakse summas 5952.03 eurot Eesti Töötukassa eraldatud vahenditest.

21. detsembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Sihtotstarbeliste eraldiste lisamine eelarvesse“;

„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Häädemeeste Keskkooli direktor Aule Kink esitas Häädemeeste Vallavalitsusele taotluse soetada Häädemeeste Keskkooli jõusaali multifunktsionaalne treeningseade;

„Alaeelarvete muutmine“;

„Kohanime määramine“. Riigimetsa Majandamise Keskus esitas Häädemeeste Vallavalitsusele taotluse, millega soovis riiklikus teeregistris arvele võtta Häädemeeste valla haldusterritooriumil asuvad kaks metsateed.

Esimese tee asukoht on: Orajõe küla, katastriüksus 21303:005:0123. RMK ettepanek tee nimetamiseks: Mustika tee;

Teise tee asukoht on: Orajõe küla, katastriüksus 21303:005:0120. RMK ettepanek tee nimetamiseks: Väike tee.

Häädemeeste Vallavalitsus avalikustas käesoleva korralduse eelnõu Häädemeeste valla ametlikul veebilehel 30.11.2022. Ettepanekuid või vastuväiteid kohanime määramise osas ei esitatud;

„Hankelepingute muutmine“. OÜ Lohu Auto esitas 16.12.2022 Häädemeeste Vallavalitsusele avalduse, milles ettevõtte soovib loobuda 06.12.2021 lepinguga nr 11-4/65 võetud kohustusest teostada lumetõrje töid lumetõrje tööd hankelise osa 3 piirkonnas Leina külas ja Metsakülas. 06.12.2022 esitas Pritetsons OÜ Häädemeeste Vallavalitsusele kinnituskirja, et on valmis teostama hankelise osa 3 Leina küla ning Metsaküla teedel lumetõrje töid sõlmitud hankelepingu perioodil. Häädemeeste Vallavalitsus on seisukohal, et 16.11.2021 lepingu nr 11-4/52 ja 06.12.2021 lepingu nr 11-4/65 muutmine sellisel, et OÜ Lohu Auto loobub Leina küla ning Metsaküla teede lumetõrje tööd teostamiseks ning Pritetsons OÜ võtab kohustuse teostada Leina küla ning Metsaküla teedel lumetõrje töid hinnaga 85,80 eurot/h (hind sisaldab käibemaksu), on kooskõlas riigihangete seadusega; „Meedia ja reklaamiteenused OÜ-le reklaamiloo väljastamisest keeldumine“;

„Pulgoja külas Linnu tee 9 kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Uulu külas Kirsisalu tee 5 üksikelamule kasutusloa väljastamine“;

„Tahkuranna külas Kivisilla kinnistu üksikelamule kasutusloa väljastamine“;

„Sookülas Meistri kinnistule puurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Uulu külas Savinovi kinnistule elamu ja abihoonelale püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Kabli külas Levandi kinnistu üksikelamule kasutusloa väljastamine“;

„Projekteerimistingimuste väljastamisest keeldumine Tahkuranna küla Pargi maaüksusele“;

„Vallavanema asendamine“. Korraldusega kinnitati vallavanem Külliki Kiiveri (Kiiver) ametist äraolekul 27.12.2022 kuni 06.01.2023 k.a vallavanema asendajaks kõigi vallavanema õiguste ja kohustustega humanitaarvaldkonna abivallavanem Helve Reisenbuk;

„Reservfondist raha eraldamine“.

30. detsembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Katastriüksuse lähiaadressi muutmine“. Häädemeeste vallas Uulu külas asuva Jaanuse katastriüksuse omanik esitas 06.12.2022 avalduse katastriüksuse lähiaadressi muutmiseks. Uueks aadressiks soovib maaomanik määrata Kadakametsa;

„Haldusakti muutmine“. Häädemeeste Vallavalitsus võttis 20.06.2022 vastu korralduse nr 274 „Penu külas Orajõe metskond 4 ja Massiaru külas Orajõe 62 katastriüksuste jagamine, lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine“, kus oli ilmselge ebatäpsus Orajõe metskond 4 katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste osas. Jagamise korralduses oli märkimata tekkiv katastriüksus Orajõe metskond 46 (sihtotstarve maatulusmaad);

„Reservfondist raha eraldamine“;

„Alla lihthanke piirmäära jääva hankelise korraldamine“. Häädemeeste Vallavalitsus võttis 16.03.2022 vastu korralduse nr 113, mille alusel viidi läbi riigihangete „Häädemeeste Keskkooli koolimaja renoveerimisprojekti koostamine“ (Viitenumber: 249690). Hankelise tulemusena on valminud osahingul IBG-EHITUS (10403756) renoveerimisprojekt nr 1-0422, millele Häädemeeste Vallavalitsus soovib tellida ekspertiisi, et teostada projektile omanikujärelevalvet;

„Uulu külas Tamme üksikelamule kasutusloa väljastamine“.

Häädemeeste valla tunnustused 2022. aastal

← algus lk 1

Häädemeeste valla hariduspreemia anti Häädemeeste Keskkoolile

Kooli õpilased ja töötajad on korraldanud ja osalenud rahvusvahelistes projektid, mis on toimunud viimase 10 aasta jooksul. Lisaks keeleoskuse arengule aitavad rahvusvahelised projektid kaasa õpilaste suhtlus-, koostöö-, esinemise- jm oskuste arengule, silmaringi laienemisele, õpitee jätkamisega seonduvate võimaluste loomisele. Häädemeeste Keskkooli õpetajad on oma tavapärase töö kõrvalt vabahtlikult panustanud väga palju aega ja energiat, et õpilastel, aga ka õpetajatel oleks võimalik osaleda rahvusvahelises koostöös ning läbi sellele andnud suure panuse kooli arengusse. Kooli rahvusvahelisest koostööst saab kasu ju terve kogukond: külalised erinevatest riikidest külastavad kohalikke ettevõtteid, muuseumi, muusikakooli, seltsimaju jt asutusi.

Häädemeeste valla kultuuripreemia anti Ege Hünersonile

Ege Hünerson oli üks suvel Kablis etendunud maavillase FolkPunktantsulavastuse “Mehed, kes sidusid

oma pastlapaelad ise” eestvedajaid/korraldajaid. Etenduse tantsulise sisu ja enamuse sõnarolle täitsid Ege poolt juhendatavad rahvatantsurühmad: naisrühm Rannapiigad Kablist, segarühm Hää Häädemeestelt ning sega- ja naisrühm Kuu. Kahel õhtul etendatud humoorikas ja hoogne lavastus tõi kahel õhtul kohale üle 800 pealtvaataja üle Eesti. Ehe ja ehtne etendus aitas teadvustada ja väärtustada rahvatantsu kui Eesti pärimuskultuuri osa.

Häädemeeste valla parim meessportlane – Markus Lehtla

Varemalt juba Eesti Meistriks tulnud noormees saavutas sellel aastal Türgis noorte jõutõstmise MMil üle 120kiloste raskejõustiklaste hulgas esikoha. Kogusumma võistlusel 650 kg, kükk 230kg, surumine 175 kg, jõutõmme 245 kg.

Häädemeeste valla parim treener – Vladislav Šonitšev.

Praegu treenib ta 70 õpilast, kellest 12 on Häädemeeste valla lapsed. Uulu treeningud toimuvad teist õppeaastat. Eelmisel aastal organiseeriti ka Uulu noortevõistlusi Uulu KSK-s, millest võttis osa rohkem kui 50 õpilast. Seal

oli võimalus ka Häädemeeste valla sportlastel esmakordselt võistelda. Mitmed meie valla lapsed osalesid Eesti spordilaagris, mis toimus Tartumaal. Ning osad lapsed võtsid osa Tallinna võistlustest maikuus ja oktoobris olid juba selle hooaja esimesed võistlused. Vladislavi treenitava Henri Merivälja kõige kõrgem tiitel on Euroopa meister ja Damir Sobolevil 2. koht Euroopa meistrivõistlustel. Kuna Vladislavil on ukraina veri ja ka keel on suus, siis on ta hakanud toetama ukrainlasi, kes tulid siia sõja olukorra tõttu. Ta külastas erinevaid koole ja kutsus neid enda trenni, Vladislavi juures käib 18 Ukraina sportlast. See on kõige suurem number eesti Taekwondo klubides. Vladislav osales ka sel suvel nii kasvataja kui ka treenerina Ukraina-Eesti lõimumislaagris, mis oli korraldatud Häädemeeste valla poolt Soometsa külamajas.

Konkursi Kaunis kodu primad 2022. a Elamu tiheasustuses:

I koht: perekond Jõffert, Pulga tee 31, Reiu külas
II koht: perekond Tari, Tuule tn 2, Häädemeeste alevikus

Maakodude kategooria:

I koht: perekond Karjus, Uuetoa talu Laadi külas

Sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektide kategooria:

I koht: Lottemaa Teemapark OÜ Reiu külas

Häädemeeste valla tänukirjadega tunnustati:

Andrus Aus – innuka ja südamliku tegevuse eest Ukraina sõjapõgenike abistamisel ja nende lähendamisel kohaliku kogukonnaga;

Eli Tenno – pikaajalise ja pühendunud töö eest Uulu Põhikoolis;

Tiiu Kask – pikaajalise ja pühendunud töö eest Uulu Põhikoolis;

Anu Liiva – panuse eest Häädemeeste valla noorsootöösse;

Sirje Kiviselg – pikaajalise ja pühendunud töö eest Uulu Lasteaias;

Kaire Aava – pikaajalise ja pühendunud töö eest Uulu Lasteaias;

Maire Säde – pikaajalise ja pühendunud töö eest Uulu Lasteaias;

Sirje Oeslg – pikaajalise ja pühendunud töö eest Kabli Lasteaias;

Tea Keskspaik – pikaajalise ja pühendunud töö eest Häädemeeste

Lasteaias;

Rene Kurm – pikaajalise rahvusvahelise koostöö koordineerimise eest Häädemeeste Keskkoolis;

Kairi Tomson – pikaajalise kohusetundliku töö eest Häädemeeste Eakate Kodus;

Toomas Näär – panuse eest valla rahvaspordiürituste edendamisse;

Riina Nõmmsalu – panuse eest Ukraina sõjapõgenike abistamisel Häädemeeste vallas;

Liisa Klemmer – panuse eest Ukraina sõjapõgenike abistamisel Häädemeeste vallas;

Hiie Lainela-Kollom – panuse eest Ukraina sõjapõgenike abistamisel Häädemeeste vallas;

Evi Laarents – Pärnumaa 2022. aasta maaraamatukoguhoidjale;

Häädemeeste Amburite Klubi – Häädemeeste valla eduka esindamise eest rahvusvahelistel ammulaskmise võistlustel;

Häädemeeste noortevolikogu – panuse eest Häädemeeste valla noorsootöö edendamisse;

Häädemeeste Vallavalitsuse sotsiaalosakond – panuse eest Ukraina sõjapõgenike abistamisel Häädemeeste vallas.

Tiitel aasta ettevõtte – Võiste Puukool OÜ

Valla 2022. aasta ettevõtte eestvedajaid Raili ja Hando Kersi intervjueris Hando Murumägi SA Pärnumaa Arenduskeskusest.

Teid valiti Häädemeeste valla aasta ettevõtteks. Kas tunnustus tuli üllatusena?

Muidugi tuli, väga suure üllatusena tuli. Kuna oleme siiski nii pisike ettevõtte suurte mammutettevõtete kõrval, siis ei olnud mitte kunagi sellise võimaluse peale mõelnudki.

Kust tuli idee oma kodus puukool avada?

Kui 2015. aastal sai puukool loodud, siis käisime taimi müümas laadadel. Seal me tajusime, kui väga on inimestel vaja abi haljastuse nõustamise osas. Laadal on võimalik näidata telefonist vaid pilti, et vaata see taim kasvab selliseks ja sellel taimel on sellised õied. Inimesed hakkasid ise küsima, et kas nad tohivad tulla meie aeda külastama, et näha kõike oma silmaga. Teine põhjus, miks sooviti ise kohale tulla oli, et laadal on pikk maa raskeid taimi autosse tassida, kohapeal on ju suurem valik, lihtne autosse tassida ja saab abi taimede pakkimisel. Kõik sujus iseenest 1 aasta enne koroonat, kuid koroonat tuleks lihtsalt kinnitas vajadust, pani asjad lõplikult paika ja tõi aina rohkem uusi kliente meile.

Kui lai umbkaudu teie taimede valik on?

Meil on välja kujunenud oma sortiment ja oma klientuur, kes seda kõike vajab. Kevadel varakult alustame ülekaalukalt okaspuude valikuga, mis koosneb värviliste okastega okaspuudest. Meie okaspuude sortimendist leiab nii tavavorme, tüvele poogitud, kui ka bonsai laadseid vorme.

Meie puukooli tuntakse ka aedhortensiate suure valiku poolest. Armas-tame ise aedhortensiaid nii väga, et oleme suutnud selle toreda taima armastamise nakkusega ka teisi järjest rohkem nakatada. Aedhortensiatest

Raili ja Hando Kers koos vallavanem Külliki Kiiveriga tiitli vastuvõtul. Foto: Haide Rannakivi

Võiste puukoolis. Foto erakogust

pakume nii põõsavorme kui ka tüvevorme, mis on viimastel aastatel ülipopulaarsed meie aedades! Me ainult ei müü taimi, vaid teeme ka koolitusi, et algajad aiomanikud ei teeks vigu ja oskaksid ise oma aia kujundamisega alustada. Olen koostöös ajakirjaga „Kodu & Aed“ välja andnud tänaseks kaks abistavat raamatut aedhortensiate kasvatajatele, teinud koolitusi, et kuidas neid õigesti tagasi lõigata. Taimede müük ja sortiment on meie puukooli vaid pool osa, teine pool kuulub klientidega suhtlemisele ja

nõustamiste peale!

Mis on eksootilisemad taimed, mida teilt osta saab?

Selle küsimuse juures pean selgitama kõigepealt meie põhimõtet – kõik taimed, mis on meie müügiplatsil taluvad ja peavad vastu meie kliimas.

Taimi, mida on vaja katta ja kaitsta külma eest, me ei müü. Ei tohi ise oma elu keeruliseks elada – aed peab ikka rõõmu pakkuma, mitte orjastama! Oleme juba 7 aastat müünud Yuccaid (*yucca filamentosa*), need taimed saavad väga hästi meie kliimas hakkama.

Taim ilma õieta on väga kaunis ja eksootilise välimusega, õis lisab veel uhkust ja ilu!

Paaril viimasel aastal on lisandunud ja kliendid on väga hästi vastu võtnud sellise huvitava taimena nagu - Sirmokas, ta on okaspuu, aga ei ole männi ega kuuse moodi. Meie enda istutusala del on mõlemad ka kasvamas!

Kuna tegemist pereäri, siis kuidas olete ära jaganud tööülesanded?

Me teeme kõiki töid koos, meil ei ole sinu ja minu tööd. Ma olen tõesti õnnelik inimene, kuna ma saan teha seda tööd, mida väga armastan ja inimesega koos keda väga armastan, selliselt see puukooli vanker liigub, sirgelt ja sihikindlalt. Kevadel kiirel tippajal (aprill – mai) kui midagi on vaja teha või juurde tuua müügiplatsile – aitab ainult pilgust, kui teine saab aru, mida tegema peab.

Kasutate enda peamiseks müügikanaliks ja turundamiseks Facebooki ehk olete omamoodi ka mõjuisikud. Kust tuli selline idee, et näiteks kodulehe asemel just sotsiaalmeediat enda põhikanalina kasutada?

Me oleme nii väike ettevõtte, et me ei pidanud vajalikuks teha lasta omale kodulehte, kuna teadsime, et selle töö tempo juures ei ole meil aega seda kodulehte täiendamas käia. Omada sellist kodulehte, kus midagi ei toimu, ei ole mõtet omada! Facebook on väga käepärane ka kiire lahendus turundamiseks! Mulle meeldib, et oleks pidevalt uusi postitusi, ikka abiks taimede valikute tegemiseks. Neid postitusi saan teha kiirelt otse müügiplatsilt, kui on kliendi vaba hetk, autos kõrvalistmel või kus iganes. Oleme kõik 7 aastat ise ennast läbi Facebooki turundanud ja see on tõesti väga hästi vastu võetud! Me oleme selle üle üliõnnelikud!

Kas oskate rääkida mõnda meelde jäävat lugu kliendiga?

Üks väga oluline väljaütlemine, mis tuli ühelt pealinna proualt, mida ei unusta ma iial, see oli nii lõpuni aus ja siiras. Olime puukooliga töötnud 3-4 aastat, kui leidsime, et äkki peaks mõtlema laienemisele ja hakkama

otsima suuremat müügi pinda, olime oma mõtte juba lendu lasknud ja meile tuli pakkumist tegema üks kinnisvara maakler, et oleks võimalik müügiplats teha Pärnu külje alla.

See klient kuulis meie vestlust ja ütles otse oma arvamuse, et kui te kolite siit oma kodust müügiplatsi ära, siis olete nagu kõik teised ja mina ei sõidaks iial enam spetsiaalselt Tallinnast siia taimi ostma. See, kuidas te praegu oma taimi müüte on nii armas – kodune väike butiik, kust ma saan alati küsida nõu, minna aeda jalutama, leida uusi lahendusi. Mulle see meeldib ja selle pärast võtan endale vaba päeva ja sõidan just Võistesse. Kui teete müügiplatsi, siis on teil vaja müüjaid, siis ei ole seal müügiplatsil enam teid ja see pole enam see, mida tuln saama siit!

Oleme sellele prouale väga tänulikud tema otsekohesuse eest, meie kasvamise mõte sellega lõppes!

Sel aastal ütles üks härra, et oleme nagu taim IKEA, nii hea on tulla ja vaadata istutusala del, et milliseks taimed kasvavad!

Minu südant liigutas üks kommentaar, mille kirjutas meie oma valla elanik meie tunnustamise postituse alla – te olete loonud Võiste Puukooli näol mitte ainult ostukoha, vaid ka mõnusa nõuande-ja elustiilikeskuse, et teie aed ja tegevused on väga inspireerivad! See kommentaar tabas naelapea pihta nii väga, kuna seda sama oleme soovinud edasi anda ja pakkuda meie klientidele, aga ei ole osanud ise nii kaunilt sõnu ritta sätida! Aga kui tagasiside tuli kaunilt sõnastatud ja meie mõte ning idee on nähtav, siis oleme õigel teel ja veame oma Võiste Puukooli vankrit ikka edasi üheskoos!

Toredaid lugusid on väga palju rääkida, kuna meile satuvadki ainult toreda inimesed. Vahest ise arutame, et nagu mingi filter oleks vahel teel meie juurde - kõik inimesed on alati naeratavad, sõbralikud ja toredad! Aga paar juhust on olnud, kus inimesed arvavad, et tulevad meie koduõuele nagu avalikku parki, kus „kõik“ on lubatud, aga ka need korrad on saanud kenasti lahendatud

Mida teha hulkuva loomaga

Kahjuks on endiselt kurb tõsiasi see, et nii kassid kui koerad (harvem ka teised lemmikud) lähevad oma kodust kaugemale ja nii saavad nendest üsna pea teiste inimeste silmis hulkuvad loomad. Koerad inimestega seotumate loomadena otsivad ikkagi oma peremeest ja soovivad koju tagasi minna, kuid kassid seevastu on isepäisemad ja võivad valida koduks koha, mille omanik ei ole neid oma lemmikuteks valinud.

Hulkuv loom on igatahes loom, kes on koduhoovist väljas. Kui naabrid või külarahvas teab, kellele hulkuv loom kuulub, siis on väga teretulnud, et loom juhataks koju ja tema omanikuga võetakse ka ühendust. Keerulisem on lugu siis, kui kokku satuvad lemmikloom ja inimene, kes ei tea looma kodu ega omanikku. Sellisel juhul palun hulkuva looma koju suunamiseks käituda järgmiselt:

- Proovida hulkuva loomaga kontakti saada ja ta kuhugi konkreetsesse kohta suunata (kinnine ruum või aed). Kui see ei ole võimalik, siis võiks pisut jälgida hulkuva looma liikumist ja proovida see fikseerida. Tänapäeval on suur abi ka erinevatest sotsiaalmeedia kogukondadest, kus tihti hulkuvate loomade kohta infot ka jagatakse.
- Järgmise sammuna peaks ühendust võtma loomade varjupaigaga. Häädemeeste

vallal on leping Pärnu varjupaigaga, mille kontakttelefon on +372 524 6705. Väljakutseid võetakse vastu tööpäeviti 9-17 ning laupäeval 10-14.

- Varjupaika helistades lepitakse looma leidjaga konkreetselt kokku, kuidas ja millal loomale järele tullakse. On ka selliseid olukordi, kus loom liigub kas maanteel või tiirleb avalikus kohas ja temaga ei ole võimalik kontakti saada. Ka sellisel juhul tuleb ühendust võtta varjupaigaga.
- Varjupaik proovib alati leida looma omaniku. Looma koju jõudmisele aitavad kaasa looma kiibistamine ja siis ka andmete kandmine lemmikloomaregistris (Häädemeeste vallal on leping üle-eesti lise lemmikloomaregistriga (www.llr.ee), kuhu saavad loomaomanikud lihtsalt oma lemmiku andmed kanda. Omanikku ei ole võimalik leida loomal, kes on kiibistatud, kuid kiibi andmeid ei ole kuhugi kantud. Lisaks kiibistamisele on looma kodu leidmisel abi ka looma kaelarihmale kantud loomaomaniku kontaktidest. Varjupaigal on ka oma koduleht, kuhu lisatakse andmed varjupaigas olevate loomade kohta, lisaks jagatakse leitud loomade kohta infot FB lehel Lemmikuleidja.

Toetus eraisikutele vee- ja kanalisatsioonitaristute rajamiseks

Keskonnainvesteeringute Keskus avab jaanuaris 2023 taotlusvooru eraisikute vee- ja kanalisatsioonitaristute rajamiseks.

Toetuse eesmärk on tagada inimestele kvaliteedinõuetele vastava joogivee kättesaadavus ning reovee nõuetekohane kokku kogumine ja puhastamine **keskkonnaministri poolt kinnitatud reoveekogumisaladel**.

Toetust saavad taotleda isikud, kelle majapidamine asub **keskkonnaministri poolt kinnitatud reoveekogumisalal**.

Toetust antakse reoveekogumisaladel elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja/või -kanalisatsiooniga või kogumismahuti rajamiseks või ümberehitamiseks ning alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalal ka elamule omapu-

hasti rajamiseks või ümberehitamiseks. Kogumismahutitele ja omapuhastitele jagame toetust piirkondadesse, kus puudub ühiskanalisatsioon ning kus on teada, et seda lähima viie aasta jooksul ei rajata. Ühisveevärgi ja/või -kanalisatsiooni ühendamist toetame juhul, kui selleks on võimalus olemas, aga mingil põhjusel ei ole liitunud.

KIK annab jaanuaris taotlusvooru avanemisest teada oma kodulehel ja üleriigilistes päevalehtedes.

Täpsemalt saate taotlemise kohta lugeda KIK kodulehel aadressil <https://kik.ee/et/toetavad-tegevused/eraisikute-vee-ja-kanalisatsioonitaristu-rajamine>. Seal on ka võimalus aadressi järgi kontrollida oma elamu olemasolu keskkonnaministri poolt kinnitatud reoveekogumisalal.

Maavarade teemaplaneeringu teade

Valitsus algatas Raplamaa ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringu, millega pannakse paika pikaajalisem plaan maakondades leiduvate maavarade säästlikuks ja vajaduspõhiseks kasutuselevõtuks.

Riigihalduse ministri **Riina Solmani** sõnul on mõlemas piirkonnas pooleli maakonnaplaneering, mille üheks ülesandeks ka maardlatele ja kaevandamisaladele kasutustingimuste seadmine. „Algatud maavarade teemaplaneering määratleb ära nii olemasolevad kui tulevikus olulised karjäärid ning lahendus töötatakse välja koostöös kohalike omavalitsuste, ettevõtjate ja inimestega, et ennetada konflikte maardlate, asustuse, põllumajandusmaade, rohevõrgustiku ja väärtuslike maastike omavahelisel kattumisel,“ rääkis ta.

„Me kõik teame, kui oluline on keskkond. Oleme tänaste teadmiste varal rahvana palju keskkonnateadlikumaks ning loodust hoidvamaks kasvanud. Samas tuleb meil endile kindlustada sotsiaalmajanduslikust aspektist vaadates ehituseks ja teede rajamiseks materjal,“ sõnas Solman. „Siin on vajalik tasakaalustatud lahendus, mis arvestab ühtviisi nii keskkonnale avalduvate kui sotsiaalma-

janduslike mõjudega. Just sellist võimalust pakub algatatud teemaplaneering – leida kompromiss looduskaitsepiirangute, kaevandamisvõimaluste ja kohalike inimeste huvide vahel Rapla- ja Pärnumaal,“ selgitas ta.

Loodushoiu vajadust rõhutas ka keskkonnaminister **Madis Kallas**. „Otsides võimalusi maavarade varustuskindluse tagamiseks, ei tohi me unustada kaitsta loodusväärtusi. Pean iga Eesti piirkonna puhul oluliseks, et arvestaksime otsuseid ja plaane tehes jätkuvalt ka keskkonnaga. Et hiljem me ei leiaks ennast olukorras, kus oleme teinud otsustega tekitanud loodusele kahju, mida enam tagasi pöörata ei anna,“ ütles Kallas.

Rahandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakonna nõuniku **Alan Roodi** sõnul tähendabki planeering elukõige maavarade kasutust keskkonda hoides. „Ühelt poolt soovib riik ressurside ratsionaalset ning säästlikku kasutamist, teisalt võimaldab planeerimine vähendada kahjulikke keskkonna-, sotsiaalseid ja majanduslikke mõjusid,“ rääkis Rood. „Planeeringu koostamise käigus hinnatakse selle elluviimisega kaasnevaid majanduslikke, kultuurilisi,

sotsiaalseid, looduskeskkonnale ja inimeste tervisele avalduvaid mõjusid ning vajadusel tehakse ettepanekud kaitsealade ning kaitsealuste objektide kasutamistingimustele.“

Teemaplaneeringu ala on kokku 8384 km² ning see hõlmab mõlemat maakonda koguulatuses. Planeeringu- alasse jääb 11 kohalikku omavalitsust: Rapla, Märjamaa, Kohila, Kehtna, Tori, Saarde, Põhja-Pärnumaa, Lääneranna, Kihnu ja Häädemeeste vallad ning Pärnu linn.

Samasugune maakonnapla-

neeringu teemaplaneering on koostamisel Harju maakonnas ning on kavas algatada järgnevatel aastatel ka teistes Eesti maakondades.

Planeerimisprotsess on avalik, igapähe on õigus selles osaleda ning soovi korral ettepanekuid esitada.

„Rapla maakonnaplaneeringu 2030+“ ja „Pärnu maakonna planeeringu“ maavarade teemaplaneeringut ja selle keskkonnamõju strateegilist hindamist korraldab Rahandusministeerium, kelle kodulehelt saab värskemat infot.

Hajaasustuse programmi 2023. aasta taotlusvoor avatakse 1. veebruaril

Riigihalduse ministri 08.12.2022 käskkirjaga nr 216 kinnitati hajaasustuse programmi 2023. a taotlusvooru avamise tähtpäevaks 1. veebruar 2023 ning taotluste esitamise tähtpäevaks 3. aprill 2023.

Hajaasustuse programmi viiakse ellu Riigi Teatajas avaldatud riigihalduse ministri 22.02.2018 määruse nr 14 „Hajaasustuse programm“ alusel.

Programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maa- piirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Hajaasustusega piirkond on piirkond, mille hulka ei kuulu:

- linnad asustusüksustena ja alevid, välja arvatud nende koosseisu kuuluvad saared;
- kehtestatud planeeringutes tiheasustusaladeks või kompaktse asustusega aladeks määratud alad, kus elab rahvastikuregistri andmetel taotluse esitamise aasta 1. jaanuari seisuga üle 50 inimese;
- veevarustussüsteemide valdkonna puhul piirkonnad, kus on toimiv ühisveevärg või mis on vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse §-le 4 määratletud ühisveevärgiga kaetavaks alaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või planeeringu alusel;

- kanalisatsioonisüsteemide valdkonna puhul piirkonnad, kus on toimiv ühis-kanalisatsioon või mis on vastavalt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse §-le 4 määratletud ühis-kanalisatsiooniga kaetavaks alaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava või planeeringu alusel või mis on veeseaduse § 93 alusel nimetatud reoveekogumisalal

Infot ühisveevärgi ja ühis-kanalisatsiooniga kaetud alade kohta ning reoveekogumisalade kohta saab Häädemeeste valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavast: <https://haademeestevald.kovtp.ee/et/haademeeste-valla-uhisveevargi-ja-kanalisatsiooniarendamise-kava>

Toetatavad tegevused

- majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine,
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine,
- aastaringelt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine,
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

- **Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustu-**

sega maapiirkonnas asuv majapidamine.

- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike või kohalike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi. Kaastaotleja on füüsiline isik, kelle majapidamine saab lisaks toetuse taotleja majapidamisele kasu projekti tegevustest ja kes panustab rahaliselt (kaasfinantseering) projekti elluviimisele. Kaastaotlejaks võib olla näiteks naabri/naabrite majapidamine/majapidamised.

Toetuse andmise põhimõtted

- Maksimaalne toetus programmist ühele majapidamisele on 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal programmist saadud toetuse summa.
- Iga valdkonna jaoks on ühele majapidamisele võimalik toetust saada programmist üks kord kuue kalendriaasta jooksul.
- Toetust võib anda tingimusel, et taotluse esitamise

päevaks on kohalik omavalitsus kinnitanud eelmise sama majapidamisega seotud projekti toetuse kasutamise aruande.

- Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peavad kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.
- Toetus moodustab kuni 67% projekti abikõlblikest kuludest.
- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2024.

Taotlemine

Taotlused koos lisadokumentidega saab esitada Häädemeeste Vallavalitsusele alates 1. veebruarist 2023 kuni 3. aprillini 2023 digitaalselt e-posti aadressile haademeeste@haademeeste.ee või allkirjastatuna paberil aadressile Pargi tee 1, Uulu küla 86502, Häädemeeste vald. Taotlusvorm, lisadokumentid ja programmi täpsemad tingimused on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse veebilehelt <https://www.rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm> ja Häädemeeste valla veebilehelt <https://haademeestevald.kovtp.ee/haajaasustus>.

Lisainformatsioon:

Keskkonnainvesteeringute Keskus
Sirli Pedassaar-Annast,
tel. 444 8884 või 5855 9381,
e-post: sirli.pedassaar-annast@haademeeste.ee

Uulus alustas tegevust vabatahtlik päästeselts

MTÜ Uulu Vabatahtlik Päästeselts sai ametlikuks möödunud aasta novembris. Seltsi üks asutajatest ja juhatuse liige on Lääne päästkeskuse valmisoleku büroo välijuhtide grupi juht **Märt Hindreus**. Saime temaga jutule ja vahendame olulisemat ka meie lugejaile.

Kuidas sündis idee vabatahtlike päästjate seltsi loomiseks nimelt Uulus?

Märt Hindreus: Olen töötanud Päästeametis 21 aastat erinevates Eesti keskustes ja ametikohtadel. Mõte vabatahtlike seltsist tekkis üsna kohe, kui kolisime perega siia Laadi külla. Uulu on iseenesest väga hea asukoht see on küllalt suur keskus, ümberkaudu on pidevalt arenevad uued elurajoonid, inimesed kolivad linnast välja. Turvalisuse üks asjaolu on see, et Häädemeeste, Kilingi-Nõmme ja Pärnu komandod ei jõua igale poole, juba nende piirkonnad on üsna suured. Strateegiliselt on Uulu nende keskel, ta jääb Via Baltica äärde, saab igal suunal reageerida, on juhtum siis Pärnu, Kilingi-Nõmme või Pärnu piirkonnas.

Millised on teie seltsi suhted Päästeametiga?

Hetkel on enamus seltsi liikmed kõik kutseliste päästjatena tööl, kuid ootame seltsiga liikuma ka tavalisi kodanike, kes saavad läbi koolituste registreerida ennast vabatahtlikuks päästjaks ning anda oma panuse kogukonna turvalisuse tagamiseks. Praegu meil siiski veel endal vahendeid ei ole ja keskendume esialgu rohkem ennetustööle.

Mida peaksid valla elanikud teie tegevusest teadma?

Me alustame kõigepealt ennetustegevusega. On hea, kui inimesed teavad sellise vabatahtliku seltsi olemasolust.

Koputame uksele ja ütleme, et oleme Uulu vabatahtlikud päästjad, tulime teile nõustamist tegema. Kindlasti tuleb küsida ametitõendit, aeg-ajalt liigub ringi ka pahatahtlikke isikuid.

Kuidas näete vabatahtliku päästeseltsi tulevikku?

Esialgu keskendume ennetustegevusele, kuid kui saame tehnikat ja muid päästevahendeid, kavatseme tegutseda ka päästmisega. Meil on siin asjalikud noored, ja kui on huvilisi, võiksime tegeleda ka nendega. Korraldada noortele päästeringi, kus nad saaksid tegeleda tuletõrjespordiga ja sellega arendada turvalisust kõigile põlvkondadele. Esialgu meil kahjuks oma ruume ei ole, vaja oleks kasvõi elementaarset olmeruumi. Hiljem, kui lisandub tehnika, ehk ka väikene garažinurk. Kindlasti teeme teavitustööd selleks, et meie seltsi vabatahtlike liikmete arv kasvaks, selleks ei pea olema elukutseline päästja. Teeme esmased koolitused ja need ei võta palju aega.

Kus võiks vabatahtlike päästjate tegevust kõige rohkem vaja olla?

Tuleõnnetuste, liiklusavariide, tormide korral, mis meid aeg-ajalt räsivad. Oleme valmis oma vabal ajal appi minema päästjatele. Meil on siin ka atraktiivne Reiu rand, saaksime osutada ka veepäästeteenust. Oleme suhelnud ka Jaagupi vabatahtlike merepäästjatega, kindlasti teeme nendega edaspidi koostööd nii ennetustegevuste kui ka teavituste ja koolituste korraldamisega valla elanikele. Järjekindlalt on vaja elanikke teavitada suitsu- ja vinguanurite kasulikkusest, samuti muudest õnnetuste ärahoidmise võimalustest. Meie eesmärk on inimesi abistada, mitte kontrollida. Anname nõu kriisivarude soetamiseks, näiteks seitsme päeva varu. Kindlasti on inimesega näost-näku ja päästjate endi kogemustest rääkimine palju veenvam kui lihtsalt meediast lugeda või kuulda.

Küsitles Toomas Abel

- Suitsuandur kodudes on kohustuslik ja see peab olema töökorras
- Vingugaasiandur on alates 1. jaanuarist 2022 kohustuslik kõigis tahke- ja gaasikütteseadmetega hoonetes. Paigaldamisel järgi tootja kasutusjuhendit!
- Hoolda küttekoldeid regulaarselt ja korralikult, kasuta asjatundja abi!
- Kutseline korstnapühkija peab eramajades küttesüsteeme puhastama vähemalt kord 5 aasta jooksul, vahepeal võid puhastada ka ise. Kortermajades ja ridaelamutes peab kutseline korstnapühkija küttesüsteeme puhastama korra aastas ning väljastama sellekohase akti.
- Kontrolli elektriseadmeid ja -juhtmeid regulaarselt ning vajadusel kutsu elektrik!

Täiendava maamaksuvabastuse taotlemine

Maamaksu arvestatakse igal aastal 1. jaanuari seisuga kinnistusraamatusse kantud andmete alusel. Maamaksuseaduse kohaselt saavad kinnistutomanikud teatud määral maamaksu tasumisest vabastuse juhul, kui elamumaa või maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistul asuvas hoones on kinnistutomaniku elukoht vastavalt rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmetele.

Häädemeeste Vallavolikogu kinnitas 25. oktoobril 2018. a määruse «Maamaksumäära kehtestamine ning täiendava maamaksuvabastuse andmise korra kehtestamine». Nimetatud määruse kohaselt saab kuni 0,15 ha ulatuses täiendavat maamaksuvabas-

tust taotleda alevikus ning üldplaneeringus määratud tiheasustusalal elav kinnistutomanik, kes on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saaja või isik, kellel on töövõimetoetuse seaduse alusel tuvasutatud osaline või puuduv töövõime. Samuti on õigus taotleda täiendavat maamaksust vabastamist represseeritu ja represseerituga võrdsustatud isik okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse mõistes tema kasutuses oleva elamumaa või maatulundusmaa õuema kolviku osas.

Isikud, kes on varasematel aastatel täiendava maamaksuvabastuse taotluse esitanud ja täiendava maamaksuvabastuse saanud, ei pea uuesti aval-

dust esitama. Kui kinnistutomanik ja tema elukoht ei ole muutunud, siis kehtivad varasematel aastatel antud täiendavad maamaksuvabastused ka järgnevatel aastatel.

Kirjalik avaldus täiendava maamaksuvabastuse taotlemiseks tuleb esitada vallavalitsusele hiljemalt maksustamisaasta 24. jaanuariks.

Avalduse blankett on kättesaadav Häädemeeste valla koduleheküljel, Häädemeeste vallavalitsuses (Pargi tee 1, Uulu küla) ja Häädemeeste teenuskeskusest (Pärnu mnt 13, Häädemeeste alevik). Avaldusele tuleb lisada maksuvabastuse aluseks oleva dokumendi koopia.

suuruse vastu. Pensioni suurust saab hõlpsalt kontrollida ka kodust lahku-mata, logides sisse riigiportaali eesti.ee ja valides „Minu andmed“ -> „Toetused ja pensionid“ -> „Mulle arvestatud pensioni, toetuste ja hüvitiste vaatamine.“

Lumetõrje valla territooriumil

Talv on täies jõus ja lumetõrjet jätkub veel mõneks ajaks. Häädemeeste vallas on 11 lumetõrjepiirkonda. Siinkohal esitame andmed piirkondade kohta koos teostajate kontaktandmetega. Lumetõrjemasinat interaktiivset liikumist saab jälgida valla kodulehel.

Lumetõrje teostajad Häädemeeste vallas:

Piirkond	Ettevõtte	Kontakt	Piirkonna kirjeldus
1	OÜ Lohu Auto	5199 2007	Reiu küla; Mereküla; Laadi külas Männiku tee, Männituka tee; Pihla elamurajoon; Uulu-Valga mnt ja Reiu jõe vaheline piirkond.
2	OÜ Lohu Auto	5199 2007	Uulu küla; Laadi külas Minnulaane tee, Jaagu tee ja Siimu tee piirkond.
3	OÜ Lohu Auto	5199 2007	Laadi külas Karjamõisa tee, Lepaküla
4	Pritetsons OÜ 11872335	506 1890	Piirumi küla; Leina küla; Metsaküla Võiste alevik; Tahkuranna külas "VIA Baltikast" Leina küla pool asuvad teed.
5	OÜ UNIEN 11364030	5648 4570	Soometsa küla, Võidu küla Sooküla, Papisilla-Kurmi tee.
6	Ettevõtja Ene Hunt 11462212	511 1489	Luite-Rannametsa tee, Pulgoja küla kuni Häädemeeste alevikuni
7	OÜ MKM Infra 12303881	5899 9377	Urissaare küla Massiaru küla Nepste küla
8	OÜ Krapu talu 11891870	5345 7114	Ikla küla, Metsapöole küla Treimani küla
9	OÜ MKM Infra 12303881	5899 9377	Krundiküla Kabli-Majaka-Lemme-Orajõe piirkond
10	OÜ Rika Mets 12227677	503 0599	Häädemeeste alevik ja Arumetsa küla
11	OÜ MKM Infra 12303881	5899 9377	Häädemeeste kergliiklustee

19. JAANUARIL 2023 KELL 18.00
TOIMUB HÄÄDEMEESTE SELTSIMAJAS
LIIVI LAHE MERETUULEPARGI TEEMALINE
AVALIK KOOSOLEK

ENEFIT GREEN AS MERETUULEENERGIA MEESKOND
ANNAB ÜLEVAATE KESKKONNAMÕJUDE HINDAMISE
ÜURINGUTE HETKESEISUST JA TUTVUSTAB MERETUULEPARGI
VISUALISEERIMISE VIRTUAALREAALSUSE LÄHENDUST.

OOTAME ROHKET OSAVÕTTU!

Sotsiaalkindlustusamet tuletab meelde: oma pensioni suurust saab kontrollida riigiportaalis eesti.ee

Viimastel päevadel on sotsiaalkindlustusametisse pöördunud palju pensionäre, kes said ekslikult aru, et novembrikuus makstud 50-eurost hinnatõusu leevendamise toetust makstakse edaspidi igakuiselt. Tuleme meelde, et tegu oli ühekordse toetusega, mis tähendab, et detsemb-

ris saavad pensionärid oma pangakontole tavapärase pensioni.

Ühekordsed pensionisummade suuruse muutused toovad sageli kaasa segadust. SKA infotelefonile helistajate ning klienditeenindustesse pöördujate arv kasvas hüppeliselt, valdavalt tuntakse huvi oma pensioni

Häädemeeste Keskool

Ettevõtlus meie klassi näitel

Häädemeeste Keskool kannab tiitlit Ettevõtlik Kool. Üheks selle suurepäraseks tõestuseks võib lugeda 9. klassi ettevõtmisi.

Klassi ühistegevus sai alguse juba 5 aastat tagasi, kui 5. klassis otsustati hakata põhikooli lõpureisi tarvis raha teenima. Osalesime igal aastal detsembrikuus jõululaatadel, kus müüisime omavalmistatud jõuluehteid ja -pärgi. Müügile eelnes nädalane meisterdamise protsess, kus löid agaralt käed külge ka lapsevanemad. Koostöös valmisid imetoredad jõulutooted, mida laadakülalised meeldi endale soetasid. Meil on hea meel,

et saime inimestele rõõmu pakkudes toetada ka oma ettevõtmist.

Lõpureisi osas kaalusime erinevaid sihtkohti. Sobiva leidmine kogutud raha kasutamiseks nõudis pikaajalist arutelu. Kompromissina leidsime parimaks valikuks külastada kevadel koolivaheajal Rootsi Kuningriiki. Lisaks võimalusele reisil oma silmaringi laiendada oleme saanud edaspidiseks eluks vajaliku kogemuse, kuidas toimib protsess ideest teostuseni.

Timmu Kiiver

Häädemeeste KK 9. klassi õpilane

Fotod: Heli Lank

Norra reis

Häädemeeste Keskkoollil on vedanud – teeme palju rahvusvahelist koostööd ning õpilased ja õpetajad saavad külastada koole erinevates Euroopa riikides ning tutvuda erinevate haridussüsteemidega. Saame ikka ja jälle tänada õpetaja Rene Kurmi, kes väsimatult Erasmus+ projekte kirjutab ja juhib.

25. novembrist 2. detsembrini külastasid Aule Kink, Eeva Noni ja Maris Rüütli Oppeidi kooli Norras Hamarøys. Kool asub Põhja-Norras sarnaselt meie kooliga hajaasustusega piirkonnas. Hamarøy on ca 3000 elanikuga ja ca 2000 km² suurune vald. Seega – pindalalt suurem ja rahvaarvult väiksem kui Häädemeeste. Vallas on üks algkool, kolm põhikooli (ühes koolis praegu veel 7 klassi, aga järgmisest sügisest plaanitakse avada ka 8.–10. kl) ja üks kool, kus ainult gümnaasiumiosa.

Norra jõudsime advendiaja alguses. Koolinädal algas kogu koolipere poolt ühise laulmise ja küünalde süütamisega kuu- sel. Saime kohe tunda koolipere erakordset sõbralikkust ning seda jätkus terveks nädalaks. Meile võimaldati külastada tunde ning tutvustati kooli väga avatult. Direktor Anne Reiten ja tema meeskond olid väga külalislahked. Oppeidi koolis on 116 õpilast ning koolis töötab 40 inimest. Kooli alustatakse 6-aastaselt ning põhikool lõpetatakse 10. klassiga. Kooli juures on eraldi osakond, kus toimub räiskasvanud immigrandidele norra keele õpe ning see on toimunud juba 22 aastat. Esialgu oli rohkelt immigrante Afganistanist, mingil hetkel Süüriast ning praegusel ajal peamiselt Ukrainast, aga ka Kongost, Makedooniast jm. Ka kooliõpilaste hulgas on rohkelt uussisserändajaid. Praegu on koolis 40 sisserännanud õpilast 31 erinevast rahvusest. Nende sisseelamise toetamine on sarnane meie koolile.

Koolimaja on ehitatud küll aastaid tagasi, aga mõni aeg tagasi läbinud põhjaliku uuenduskuuri. Renoveerimise käigus oli juurde tehtud palju väikseid klassiruumi, et saaks õpetada õpilasi ka väikestes rühmades, eelkõige keeletunde immigran-

Häädemeeste Keskkooli esindus Norras. Foto erakogust

tidele ja tunde erivajadustega õppijatele. Koolimaja oli väga puhas. Õpetajad kannavad vahetusjalatseid, õpilased on enamasti villastes sokkides.

Lisaks sellele, et õpilased veedavad kõik vahetunnid õues, pööratakse palju tähelepanu õuesõppele. Kord nädalas toimub õuesõppepäev ning kevadeti ja sügiseti õuesõppelaagrid. Õpilaste käest küsides, kas neile see meeldib, siis saime ühehäälselt vastuse, et loomulikult meeldivad neile kõik tegevused õues. Osalesime 1. ja 2. klassi tundides ning nägime, kuidas õpiti tulekiviga lõkke süütamist jpm. Suurt rõhku pööratakse sotsiaalsete ja koostööoskuste arendamisele. Imetlusväärne oli kõikide õpilaste kannatlikkus oodata rahulikult järjekorras, mil saabub tema kord proovida tulekiviga lõket süüdata. Lastel olid koolis seljas riided, millega oli mõnus mängida, puude otsas ronida, lõkkel vorste grillida jne. Meie külastusnädala lõpetas kooliõuele õpetajate ja 5. klassi õpilaste poolt ehitatud grillimaja *Gapahuk* avamine. Õpetajad tõid näiteks, et grillimaja rajamisel õpiti lisaks tehnoloogiale palju matemaatikat.

Tundide jaotuskava erineb Norras Eesti omast – tunde ja õppeaineid on vähem. Kui nende 1. kl õpilasel on 18,5 tundi nädalas, siis meil 20. Neil 5.–7. klassis 22,5 tundi nädalas, meil 28 kuni 30. Neil 8.–10. klassis 23, meil 32 tundi nädalas. Meie õpilase päevakoormus on suurem ka seetõttu, et õppe-

päevi kooliaastas vähem: Norras näiteks on kooliaastas 190 õppepäeva, meil 175.

Oppeidi kool oli teinud mõned aastad tagasi muudatuse tundide pikkuse osas. 45-minutilise tundide asemel olid neil tunniplaanis tunnid järgmiste pikkustega: 1. tund 60 minutit, 2. tund 90 minutit ning 3. ja 4. tund taas 60 minutit. Oli neid õpetajaid, kes esialgu muudatuses kahtlesid, aga nüüdseks ollakse selle süsteemiga väga rahul. Õpilase päev on vähem hakitud ning pikema tunni jooksul saab süvenenumalt teemaga tegeleda. Vähem aega läheb kaotsi ka tundide alustamise ja lõpetamisega. Külastatud 9. klassi 90-minutilise matemaatikatund oli täis põnevat õppimist.

Numbriline hindamine algab Norras alates 8. klassist, st kuni 7. klassini hindeid ei panda. Õpetajad tutvustavad õpilastele õpiesemärke ning õpilased analüüsivad nii ise kui ka koos õpetajaga, kuidas neil õppeaines läheb ning millised on nende õpitulemused.

Hamarøy vald on ametlikult kakskeelne – lisaks norra keelele on kasutusel ka saami keel. Kõikides saami aladel paiknevates koolides tuleb pakkuda õpilastele võimalust õppida valikainena saami keelt. Nii on see ka Oppeidi koolis. Külastasime saami keele tundi ning sel aastal õpib saami keelt neli õpilast. Kohalikud räägivad, et nende vanavanemad rääkisid saami keelt, aga nemad enam

mitte. Saami keeles on palju erinevaid murdeid. Oppeidi koolis õpitakse Lule saami keelt, mis on on soome-ugri keelte hulka kuuluv saami keel ning seetõttu kõlas tunnis meile tuttavaid sõnu.

Nädala jooksul oli meil võimalus külastada ka Montessori kooli naaberkülas Skutvikis. Oppeidi ja Skutviki vahe on 21 kilomeetrit ning mõned aastad tagasi otsustas kohalik omavalitsus, et Skutviki kool tuleks sulgeda ja õpilased võiksid minna Oppeidi kooli. Kohalik kogukond pidas kooli aga väga oluliseks ning 2016. aastal avasid nad Montessori pedagoogika baasil erakooli. Saime põgusalt näha Montessori kooli tundi, aga eelkõige olime seal nautimas klounide etendust. Riik on eraldanud raha tuntu- tud ja tunnustatud artistidele, et nad viiksid koolides läbi enda erialast lähtuvalt huvitavaid õpisisundusi. Hamarøy valla 4. klasside õpilased said improviseerimis- ja tantsukoolitust ning naersime nende lavastust nautides kogu südamest.

Hamarøy vallas on 5 lasteaeda, üks neist saamikeelne. Norras säilitatakse vanemal palk pärast lapse sündi aastaks ning esimesel eluaastal peab olema kolmandiku ajast lapsega kodus ema, kolmandiku isa ning kolmanda kolmandiku osas teevad ema/isa valiku. Lasteaeda minnakse Norras enamasti 1-aastaselt. See on meie jaoks ehk pisut üllatav, aga kui kuulsime, et nii väikeste laste

puhul on lasteaia kolme lapse kohta üks õpetaja/kasvataja, siis ehk see nii muret tekitav polegi. Meist erinev on see, et nii koolis kui lasteaias on üsna võrdselt nii mees- kui naisõpetajaid.

Oppeidis on ka nn Kultuurikool, kus õpitakse muusikat, kunsti, tantsu jms. Meil avanes suurepärane võimalus saada osa nende jõulukontserdist. Laval esines öhtu jooksul 90 last ning nägime nende õpilaste esinemisi, kes alles ehk mõned kuud on pillimängu õppinud, aga ka neid, kes juba pikka aega harjutanud. Olulise märksõnana jäid meelde ansamblid, mis olid laval erinevates koosseisudes – mõnd pilli võis mängida ka mõni õpetaja, aga peamiselt ikkagi lapsed ise. Lapsed tundsid end nii tantsides, lauldes kui pilli mängides laval mõnusal ja vabalt ning nautisid esinemist.

Kohalikus spordikeskuses on võimalik tegeleda erinevate spordialadega, sh mängida malet ning seda võimalust ei jätanud me loomulikult kasutamata. Pärast seda, kui male maailmameistriks sai norrakas Magnus Carlsen, on male muutunud Norras populaarseks. Huvitav fakt on ehk ka see, et Oppeidis on Norra kõrgeim ronimissein siseruumides, kus käiakse ka üsna kaugelt ronimas.

Oppeidis on alles hiljuti rajatud väga erilise arhitektuuriga hoones Knut Hamsuni keskus ning piirkonnas räägitakse Knut Hamsunist palju. Ollakse uhked, et Nobeli kirjanduspreemia saanud kirjanik ja paljude väga heade raamatute autor on seal üles kasvanud. Samas on väga vastakaid arvamusi tema poliitiliste vaadete kohta. Oppeidis asub gümnaasium on Knut Hamsuni nimeline. Seal õpib ca 140 õpilast, kes on jaotunud erinevate õppe- suundade vahel. Ainsa koolina riigis pakutakse õuesõppe korraldamist, mis annab üldisi õpioskusi kombineerituna väljasõitude ja tegevustega loodus- kaunis ümbruses.

Oppeid asub teisel pool polaarjoont, mis tähendab, et detsembrist algas polaaröö – kahe kuu jooksul näeb selge taeva korral mitmete tundide jooksul ilusat päikesetõusu ja

-loojangut, aga mitte päikest ennast. Norrakate hoolivus väljendus ka liikluses: ilma helkurvesti või -traksideta tänaval liikumas me kedagi ei näinud. Ka meil on sügisel-talvel väga pime ning norrakatest võiksime eeskujul võtta. Helkurvesti me Norrast osta ei saanud, aga naelad saabaste alla turvaliseks liikumiseks küll. Inimesed paistsid olevat mõistnud, et pole mõtet liigselt kurvastada libeduse ja pimeduse üle, vaid varustada end vajalike abivahenditega. Pimeduse peletamiseks oli palju soojalt helkivaid jõulutulesid ning igal öhtul olid taevas virmalised. Arvasime, et see on neil talvine, aga õpilastega koolis rääkides saime aru, et nii see ikka pole – meil lihtsalt vedas. Õpilaste sõnul vaimustuvad nemadki alati virmalistest, kui need taevas vehklevad.

Lisaks koolide külastamisele ja looduse imetlemisele saime nädala jooksul tutvuda ka val- laeluga laiemalt. Koolijuhina sai Aule osaleda kõikide valla asu- tuste juhtide koosolekul. Praegu on Norra jaotatud 11 maakon- naks, aga enne 2020. aastal jõustunud haldusreformi oli maakondi 19. Liideti ka väik- semaid valdu. Hamarøy vallale liideti haldusreformiga juurde kaks väiksemat haldusüksust ning liitmisega seotud võlud ja valud on neilgi teemaks.

NB! Kui keegi plaanib külastada Põhja-Norrat, siis võib saada meilt väikseid näpu- näiteid. Kindlasti soovitame minna Tranøyssse kunsti nau- tima. Arctic Salmon Centeris saab hea ülevaate, kuidas jõuab lõhe Norrast meie toidulauale. Väga eriline on Ulsvågis Sig- rid Rasmussen poolt rajatud muinasjutumets ja -talu. Ja tore on mõelda, et selleks ajaks on ehk koolijuht Anne Reiten ning Häädemeestelt pärit Gerda Jaanus avanud ka oma kodu- des kohvikud. Meile pakutud norra rahvuslikud jõulutoidud maitseid küll selliselt, et meie meelest võiksid nad seda mõtet tõsiselt kaaluda. Ja kogu nädala jooksul kogetu on kindlaks tõestuseks, et nad mõlemad on väga lahked ja abivalmid.

Aule Kink, Eeva Noni, Maris Rüütli

Uulu Põhikool

Uulu Põhikooli I trimestri tunnustuse pälvijad

I Trimestri Tegija –
Reio Nairis

I Trimestri Tegija –
Jakob Karus

I Trimestri Üllataja –
Lorette Viirmaa

I Trimestri Üllatajad –
Mariann Rebane ja Cristelle
Marii Merirand

I Trimestri Liikujad – Mairon Mathias Merirand,
Lauri Merivälja ja Deiro Einula

I Trimestri Liikujad – Ketu-Ketri Rüütli, Kretel Kiviselg
ja Saara Sofia Jürgens

Sellest õppeaastast annab Uulu Põhikool välja tiitleid „Trimestri Tegija“, „Trimestri Üllataja“ ja „Trimestri Liikuja“. Esimesel trimestril pälvivad tunnustused:

Trimestri Tegijad:

Reio Nairis (1.a klass) – saavutas Nutispordi võistluse I etapis Edela-Eesti piirkonnas I koha nii Rahvaspordis (võistlejaid 119) kui Tippspordis (võistlejaid 91).

Jakob Karus (2.a klass) – saavutas veebipõhisel ettevõtlusviktoriaalil Pärnu maakonna

2.-4. klasside arvestuses II koha (osalet kokku 8 kooli, I ja II kooliastmes osalejaid kokku 287).

Trimestri Üllatajad:

Cristelle Marii Merirand (6. klass) ja **Mariann Rebane** (9. klass) – osalesid Lastekaitse Liidu poolt korraldataval videokonkursil ning jäid seal žüriile silma kogu kooli kaasava videoga.

Lorette Viirmaa (9. klass) – kelle tööks on sellel õppeaastal olnud imeline! Ääretult

kohusetundlik, väga arukas ja hooliv õpilane.

Trimestri Liikujad:

Saara Sofia Jürgens, Kretel Kiviselg, Ketu-Ketri Rüütli – saavutasid Pärnu maakonna koolinoorte teatejooksukrossil 6.-7. kl tüdrukute arvestuses I koha.

Deiro Einula, Mairon Mathias Merirand ja Lauri Merivälja – saavutasid Pärnu maakonna koolinoorte teatejooksukrossil 1.-3. klasside poiste arvestuses I koha.

UUED NOORSOOTÖÖTAJAD

Sirli Tamm

Olen 34-aastane särtsakas noor naine, kelle vanavanemate juured on pärit Häädemeeste vallast Krundiküläst, kus on veedetud suurem osa lapsepõlve suvised.

Klienditeenindajana olen töötanud erinevates kohtades, kõige meeldejäävamaks kohaks on Laulasmaa spaa restoran. Elasin ja töötasin Austraalias 2 aastat, kust võtsin oma südamesse kaasa positiivse ellusuhtumise inimesed, metsiku looduse ja ohtlikud loomad, kellest osad lausa vägisi nn

koduloomadeks tükkisid.

Põnevamateks hobideks on käsitöö, mäesuusatamine, rulluisutamine, rattasõit, matkamine ja fotograafia, mis kindlasti toetab mu töökarjääri Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuses.

Alustasin tööd Võiste noortetoe noorsootöötajana novembris ning samuti tegelen Uulu KSK heaolu ja ürituste korraldamisega. Soovin panustada Häädemeeste valla noorsootöösse ja spordi- ja kultuurielu edendamisse, kus

viime koostöös ellu ägedaid projekte ja edendame noorte atraktiivset ja arendavat elukeskkonda.

Sirli Tamm
noorsootöötaja

Triini Viks

Hei! Olen Triini ja Tahkuranna Avatud Noortekeskuse uus noorsootöötaja. Hetkel õpin Tallinna Ülikooli noorsootöö erialal ja olen Noorte Kotkaste Tallinna malevas Kesklinna kotkad rühma rühmapealik. Noortevaldkonnas olen tegutsenud üle viie aasta

ning noorsootöötaja ametit erinevatel ametikohtadel pidanud üle kolme aasta. Noorsootööl on minu elus olnud suur roll ning nüüd on mul rõõm olla osa Häädemeeste valla noorsootööst.

Triini Viks

Häädemeeste lasteaed

Jõulukuu tegemised Häädemeeste lasteaias

Detsember oli imeline jõulootuse kuu ja möödus kiirelt.

Igal advendihommikul sai kokku terve lasteaia pere, et süüdata advendiküünlal ja saada südamesse jõulutunnet. Õhtul aga võis tähelepanelik silm märgata lasteaia hoovis lustivat päkapikku. Täiesti juhuslikult leidsid lapsed alati ka kirjakese. Saime teada, et ta oli meie jõuluaskeldusi piilumas käinud. Kord oli ta näinud lapsi näidendi õppimas ja raamatukogus meisterdamas, kord tundis ta piparkoogi lõhna, eriti meeldisid talle laste meisterdatud jõulukaardid.

Kahel korral kohtuti jõuluvanadega jõulupostkontoris. Toreda üllatuse osaliseks sai Sten Rüssing, kes võitis perepileti Estonia Medical Spa Termidesse.

Naerulinnu rühma lapsed, õp. Anne Umbleja juhendamisel osalesid Pärnu Postimehe joonistusvõistlusel „Märka mind“. Ja nüüd on hea meel

Häädemeeste lasteaed peab juubelisünnipäeva – 40.
Foto: Kai Marjamägi

teatada, et Saar Melyssa ja Juurikas Eliise pildid on välja valitud järgmise aasta Pärnu Postimehe kalendrisse üht kuud kaunistama.

Häädemeeste lasteaia peeti neli jõulupidu. Lapsed laulsid, tantsisid, Päikesekillu rühm esitas muusikali „Karu tahis näha lund“ ja Naerulinnu

rühm tõi lavale näidendi „Kristiina otsib jõule“.

Kõik peolised said teada, et jõuluvalgus on see, mis täidab kõikide inimeste südamed. Kui sa oskad seda näha ja mõista, jääb see sinu juurde kogu aastaks, kogu sinu eluks.

Häädemeeste lasteaia pere

Kabli Lasteaed

Kabli lasteaia teguderohke poolaasta

Nagu kõigis lasteaedades, on ka meie päevad olnud täis mängu, toimetamisi ja vahvaid ettevõtmisi.

Koos tähistasime mardipäeva, korraldasime kadrikarnevali ja pidasime maha vahva sportliku õhtupooliku oma armsate isadega.

Ettelugemispäeval käis meil külas Treimani raamatukogust tädi Evi, kes näitas meile uusi raamatuid, mängis toredaid mängu ja luges põnevaid jutte. Lastele meeldisid väga uued raamatud ning avastamisrõõmu ja küsimusi oli palju.

Sel poolaastal külastas meie lasteaeda kaks teatrit, kus lapsed said kasulikke teadmisi taaskasutusest ja sõpruse tähtsusest.

Koos kooliperega nautisid meie vanema rühma lapsed Olav Ehala ja Hanna Liina Vösa meeleolukat jõulukontserti.

Nagu tavaks saanud käis ka sel aastal jõuluvana Eedu oma postkasti avamas ja sulgemas, et kõigi heade laste kirjad õigesse kohta jõuaksid ja kingi soovid ikka täidetud saaksid.

Teise advendi hommikul trallisime lasteaia koos Sipsikuga, kes koos päkapikkudega ootasid meid külla Tuisuliiva päkapikumaale. Päev kokku lepitud käis meie lasteaia pere päkapikkudega aardejahil, laulsime, tantsisime, kuulasime päkapiku tarkusi ja maiustasime mannimookidega. Loomulikult käis külas ka jõuluvana, kes toreda salmi eest igale lapsele magusa kingituse andis. Ka meie lasteaia pere ühine

Fotod: Kleelja Jakobson

jõulusoov sai postkasti pandud lootuses, et oleme tublid olnud ja meie soov saab täidetud.

aastat ja kõikide soovide täitumist.

Kabli lasteaia pere

Soovime kõigile ilusat uut

Tahkuranna lasteaed

Talvistepühakuu uudiseid Võiste laste kasvulavalt

Mmm, jõulukuul oli meil vaikimisi käsil neljanda harjumuse treenimine Minu Sees, milleks on nii mõtlemine kui lahenduste leidmine, et kõik saaksid kasu, st hoida tasakaalus oma soovid ja teiste inimeste soovid. Arusaamatuste kerkides püüda leida võidan-võidatud lahendust.

Lapsevanemate abiga said meile kuused rühmadesse, ühised adventihommikud toimusid igal esmaspäeval lasteaia saalis. Noorem rühm (<2-5a) ehtis rühmakuuse kodudes valmistatud sinivalgete ehetega.

Päikesekiirte rühmas oli nädalajagu museaalide väljapanek.

Piret Linnumäe jagas aastaid meie lasteaia praktiseeritud väärtusõpetust kolleegidele kogemuspäeval Häädemeestel.

Mõlemad rühmad võtsid osa kogukonna sündmusest Tahku Tare juures, milleks oli Jõulupostkasti avamine ja sulgemine. Lapsed on tänulikud asjakohaste kingituste eest Jõuluvanadele ja memmedele.

Vanem rühm kaunistas Võiste Kohvipoe kuuse ise valmisatud ehetega.

Lasteaia traditsioonilisel käsitööpäeval valmistasid Rannakarbid piparkooke, Päikesekiired peotarbeks karumaski ja laukaunistusi.

Tartu Ülikooli eetikakeskus korraldab igal aastal tunnustusprogramme. Programmis osalejad peavad kirjutama väärtuspõhise eneseanalüüsi ning sellega on neil võimalik endale taotleda hea kooli või hea lasteaia märgis. Meie asutus võttis programmist osa kolmandat korda ja seekord sai Hea kooli edendaja tunnustuse heade suhete hoidmise ja järjepideva väärtusarendamise eest, mille analüüsi koostamisel osalesid aktiivselt ka lasteaia kolleegid.

Võiste lasteaia Rannakarvide rühm Kõmsil külas.
Foto: Maike Lääne

Piparkoogipidu kestis traditsiooniliselt kaks päeva, esimesel päeval vooliti, vormiti ja küpsetati, teisel päeval glasuuriti.

Päikesekiired twinnisid kolme Tallinna lasteaiaiga vahetades oma valmistatud jõulukaarte. Ka rühmas oli oma jõulupostkast kaaslastele heade soovide vahendamiseks.

Kõmsi Lasteaed-Algkool – selle õppeaasta partnerkool, kutsus meie lasteaialapsi 15. detsembril oma Jõulumaa külla. Rannakarbid said lahke vastuvõtu, saanisõidu, meisterdamise, Jõulumemme muinasjutu, sooja supi ja koogi osalisteks. Silitasid hobuseid, kitsi, kanu ja tundsid end oodatuna. Aitäh, Kõmsi LAK!

Võiste laadast võtsid osa Rannakarbid oma valmistatud piparkookide ja veel muu jõuluks tarviliku ja sobivaga.

Pärnu Postimehelt tuli rõõmustav uudis, et Rannakarvide kahe lapse, Henri ja Mihkli, kunstitööd on valitud 2023. a kalendri lehekülgi ilmetama, lisaks on nii lapsed kui juhendajad oodatud tänuüritusele.

Jõulupeod said rõõmsalt peetud, vanaaasta ära saadetud, uuel aastal uued tegevused.

Võiste lasteaednikud

Marta Mäesalu 130

„Kogumistöö on mulle see „midagi“, mis aitab tasakaalu hoida, kui elulaevuke väärutab. Mida suudan, seda teen, kuni jõuan.“ Marta Mäesalu

Häädemeestelt tuntud rahvapärirumuse ja murdeainestiku koguja ning talletaja Marta Mäesalu (neiupõlvnime Kallas) sündis 19. jaanuaril 1893. aastal ning kasvatas üles Kura külas Orajõe vallas väikemajapidajate Ott Kallase ja Maria Kallase peres, kus teeniti lisa metsaveo, räimepüügi ja laevade laadimisega. Marta sündis viielapselisse perre esiklapsena ja oli sündides üsna äbarik, nii et peeti vajalikuks teha hädaristimine.

Rahvaluule ja laul olid peres olulised, lapsed mäletasid ema sageli laulmas nii lõppriimilisi kui ka regivärsilisi laule, mis omakorda tekitasid lastes huvi rahvapärirumuse ja murdekeele uurimise vastu.

Marta alustas kooliteed Kablis, jätkas Häädemeeste kihelkonnakoolis ja 1909. aastal andis Pärnus algkooliõpetaja kutseeksami. Olulised õpetajad Marta elus, kes innustasid teda haridusteet jätkama, olid Häädemeeste kihelkonnakooli juhataja Peeter Laredei ja Kabli kooli juhataja Jaan Mäesalu (enne nime eestistamist Martinson). Õpetajatööd alustas Marta Kablis ja rajas pere Kabli kooli juhataja Jaan Mäesaluga (1877–1950). Marta töötas Kabli koolis 31 aastat, seejärel aasta Võiduküla algkoolis ja edasi kuni 1947. aastani Rannametsa algkoolis. Marta ja Jaani perre sündis 7 last, suureks sirus neist viis. Pärast kooliõpetaja ametist lahkumist pühendus Marta Mäesalu kirglikult oma lemmiktegevusele pärimuse ja rahvaloomingu uurimisele. Eesti Rahva Muuseumisse saatis ta esimese töö 1926. aastal ja kui 1930ndatel saatis

Marta Mäesalu.
Foto: Häädemeeste Muuseum

ERM küsitluslehed koolidesse, juhendas Marta Mäesalu õpilasi küsitluslehtede täitmisel. Koostöö Rahvaluule Arhiiviga algas 1932. aastal, kui ta vastas küsimustikule laulude kohta. Kui Emakeele Seltsis alustati 1938. aastal murde kogumise, sai Marta Mäesalust korrespondent number neli ja tema esimene 20-lehekeelne teise auhinna vääriliseks hinnatud töö kandis nime „Vanaaegsest põllupidamisest“. Tänu temale on Häädemeeste kandi rahvalooming ja ka hulgalt tarbeesemeid jõudnud Eesti Rahva Muuseumi ja Eesti Kirjandusmuuseumi. Marta Mäesalu käsikirjalistes köidetes on üle 7000 Häädemeeste rahvapärirumuse, tema kauni käekirjaga kirjutatud ja korralikult vormistatud rahvaluulesaadetes on 2107 rahvalaulu ja -mängu, 4300 vana sõna ja kõnekäändu. Emakeele Seltsi auliikmena (valiti 1974. aastal) käis ta murdeseminaridel kogumistööst rääkimas, kirjutas artikleid ja aitas lindistada Häädemeestel murdekõnet ja rahvalaule.

1957. aastal, kui kirjandusmuuseum teda tänas, vastas ta kirjas Herbert Tamperele: „Olen rõõmus ja meelitatud, kuid üks arusaama-

tus on ses asjas siiski, nimelt ma ei tea, mille eest Teie mind tänate, kas tõesti selle eest, et ma olen kirjandusmuuseumilt nii palju vastu võtnud? Just mina olen tänu võlgu ja peale muu ka selle eest, et niisuguse tegevuse abil, mis mõtteid köidab, olen saanud raskeimatest aastatest hõlpsasti üle.“

Rannametsa algkool 1941/1942. õa, Mefodi Murulauk: „Peamised õppeained olid eesti keel, loodusõpetus, maateadus ja laulmine, mida andis Marta Mäesalu. Tema õpetamisega olime väga rahul, sest ta oli alati tasakaalukas ja rahulik. Kui oligi vahel pahandus valmis tehtud, siis ei pannud ta meid kunagi nurka ega teinud kurja häält, vaid kutsus poisid enda juurde, noomis meid ilusasti läbi, mis südamesse kauaks püsima jäi, nii et teinekord enam polnud tahtmist pahandust teha.“

Eakamana muutus Marta nägemine järjest kehvemaks, aga kuna isu uurida, kõnekäände ja lugusid talletada oli suur, siis abi kirjutamisel oli öde Enda Kallas, kel oli samuti sügav huvi pärimuse ja kodu-uurimise vastu. Marta Mäesalu lahkus 2. aprillil 1984. aastal ja on maetud Häädemeeste õigeusu kalmistule.

Suurepärase ja põhjalik kokkuvõtte Marta Mäesalu kogumistööst on raamatus „Minevikupärandit Häädemeestelt“, mille andis välja Eesti Teaduste Akadeemia Emakeele Selts 2012. aastal.

24. jaanuaril 16.00 Häädemeeste muuseumis Marta Mäesalule pühendatud mälestusõhtu. Avame pidulikult uude helisüsteemi, mis võimaldab kuulata 1959. aastal lindistatud Herbert Tampere vestlust Marta Mäesaluga ning Marta Mäesalu vestlust kohaliku rahvalauliku Melanie Merilooga.

Kaire Käära

Häädemeeste Eakate Kodu

20. detsembril toimus Eakate Kodu jõulupidu koos esinejate ja jõuluvanaga.

Soovime kõigile head uut aastat!

Eakate Kodu pere

Eakate Kodu jõulukuusk.

Jõuluvana kinke jagamas. Fotod Eakate Kodu fotoalbumist

Häädemeeste Eakate Kodu ootab oma sõbraliku kollektiiviga liituma

HOOLDUSTÖÖTAJAT

Ootame Sind oma meeskonda, kui oled

- kohusetundlik
- empaatiavõimeline
- usaldusväärne
- valmis vahetustega tööks
- valmis füüsilise ja vaimse koormuse talumiseks
- koostöövõimeline

Pakume Sulle

- stabiilset sissetulekut
- toetavat ja sõbralikku meeskonda
- huvitavat ja vaheldusrikast tööd
- paindlikku töögraafikut
- kaasaegseid töötingimusi ning -vahendeid
- töötamist osalise tööajaga
- väljaõpet kohapeal

Kasuks tuleb erialane haridus, eelnev töökogemus.
VÕIMALUS PANNA ENNAST PROOVILE TÖÖVARJUNA!
Kandideerimiseks saata CV eakatekodu@haademeeste.ee
31. jaanuariks 2023. a.

Lisaküsimustele vastab juhataja, tel 5819 0594.

Kabli Seltsimaja 90

Teisel detsembril, aastal 2022 tähistas oma väärikat juubelit vanaproua, kelle hambapidu sai samas kohas peetud juba 90 aastat tagasi. Kui 1932. aastal etendati peol A. Kitzbergi

näidendit „Kosjasõit“, siis seekord täitis saali nalja ja naeruga Häädemeeste Huviteater Aire Koobi juhtimisel. Huviteatri sketšid juhatsid sisse etteasteid Kabli Lasteaia laululastelt, rah-

vatantsurühmadelt Rannapiigad ja Häädemeeste Hää ning showtantsurühmalt Mucho Malo. Kauneis ehtis proua, kelle ristinimeks sai Kabli Seltsimaja, oleks ilma kõigi

esinejate, küllastajate ja õnne-soovijateta, siiski vaid lihtsalt tühi maja. Seega tänab proua kõiki kes aitasid tuua ja luua sellesse õhtusse elurõõmu ning tähistada sünnipäeva.

Birgit Kivimurru

Fotokollaaž: Jüri Llooring

Aastavahetus Treimanis

Uus aasta tuli Treimanisse hoogsas rütmis.

Üle mitme aja võeti Treimanis jälle uut aastat vastu meeleoluka peoga. Treimani rahvamaja ja külaselts alustasid ettevalmistustega juba novembris. Kuna sel aastal pälvis rohkelt tähelepanu telesaade Tantsud Tähtedega, siis tuli sealt ka õhtu teema.

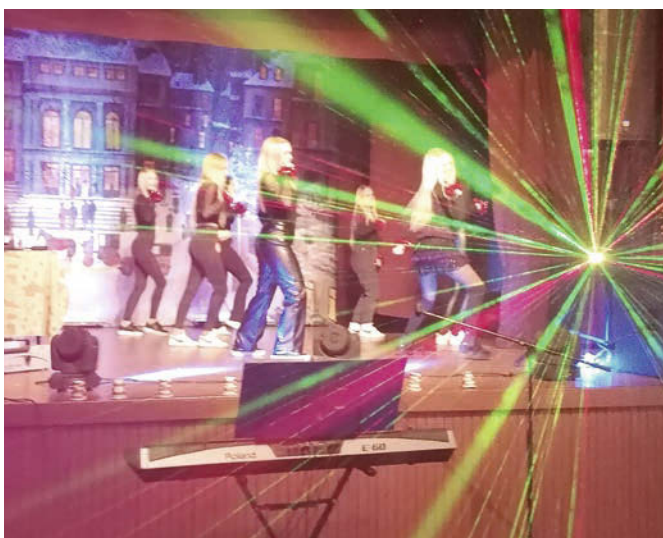
Aastavahetuse peol sai meenutatud möödunud sünnimusi ja teha ennustusi uueks aastaks.

Vana-aasta viimastesse tundidesse jäid hoogsad tantsunumbrid kohalike neidude trupilt Treimani Särtsakad.

Publikut haaras kaasa Mucho Malo lustlik esinemine. Kõrgtasemeliste etteastetega erinevates tantsustiilides esines Riselle Grents, kes juba seitse aastat on koolitust saanud Pärnu tantsustuudios MM13. Standard ja ladina-ameerika rütmidega tulid põrandale Pärnu tantsuõpetaja Ants Lopsiku õpilased.

Peale ilutulestikku ja uusaastasooe nakatas tantsupisik kogu rohkearvulist publikut. Riho Pruuli mõnusa muusika saatel jätkus pidu varaste hommikutundideni.

Viljar Soomre

Treimani Särtsakad tantsuhoos. Foto: Viljar Soomre

SÜNDMUSED JAANUARIS JA VEEBRUARIS

Ilusat liikumisaasta algust kõigile. Sellel aastal on oodata rohkelt põnevaid liikumissündmusi ka meie vallas, et paremini kursis olla kõigi võimalustega jälgi lisaks veel kultuurikava.ee lehte ja FB gruppi Häädemeeste sport.

- 15.01** DG Academy talvesari Joulumäel kell 11.30
- 15.-29.01** Tasuta suusatunnid lastele ja täiskasvanutele Joulumäel ja Raeküla terviserajal, treenerid Anu Taveter, Kadri Madissoo ja Thea Kask
- 16.01** Kinoõhtu „Erik Kivisüda“ Treimani Rahvamajas kell 19
- 19.01** Liivi lahe meretuulepargi teemaline avalik koosolek Häädemeeste Seltsimajas kell 18
- 22.01** DG Academy talvesari Joulumäel kell 11.30
- 23.01** Võiste noortetoa sünnipäev Tahku Tares kell 16-19, külla tuleb teadusteater
- 24.01** Marta Mäesalu pühendatud õhtu „Marta Mäesalu sünnist 130 aastat“ Häädemeeste Muuseumis kell 16
- 25.01** Pärnumaa meistrivõistlused murdmaasuusatamises Joulumäel kell 17.15 ja 19.00
- 29.01** DG Academy talvesari Joulumäel kell 11.30
- 05.02** DG Academy talvesari Joulumäel kell 11.30
- 11.02** Pärnumaa disc golf'i radade karikasarja etapp Joulumäel
- 12.02** ESL noorte murdmaasuusatamises etapp Joulumäel
- 14.02** Sõbrapäev Tahku Tares
- 15.02** Koduloolaste klubiõhtu Uulu Raamatukogus
- 15.02** Pärnumaa meistrivõistlused murdmaasuusatamises Joulumäel kell 17.15 ja 19.00
- 19.02** DG Academy talvesari Joulumäel kell 11.30
- 23.02** EV iseseisvuspäeva tähistamine K. Pätsi mälestussamba juures
- 23.02** EV aastapäeva kontsert/aktus Kabli Seltsimajas
- 23.02** Vabariigi aastapäeva pidu Treimani rahvamajas
- 24.02** Pidulik lipuheiskamine Häädemeeste Keskkooli hoovis
- 26.02** DG Academy talvesari Joulumäel kell 11.30

LISAINFORMATSIION valla kodulehel kalendris või Aire Kallas-Maddisonilt tel 5358 5406, aire.kallasmaddison@haademeeste.ee

LEMMIKLOOMAHOTELL

Häädemeeste lähedal koortele ja väikeloomadele, kus on liigikohane majutus ning armastav ja kogenud hooldus.

UUDISHIMULIK?

Lisateave aadressil:
www.pihlaka-koeramaja.ee

Mardi Metsatalu OÜ müüb 30 cm ja 50 cm pikkuseid lõhutud küttepuid.

Telefon.5347 0723

TREIMANI RAHVAMAJAS

16. jaanuaril kell 19

Kinoõhtu – uus eesti film „Erik Kivisüda“

Pääse 5.-, sooduspilet 4.-

Kuni märtsi lõpuni on Treimani rahvamajas vaatamiseks Pärnu Fotoklubi 2022. aasta ülevaatenäitus.

MÜÜA Küttematerjali:

8 mm **PELLETID** päevalillseemne sisaldusega 310 €/t
 Kuivad **küttepuid** (segapuit) 30–50 cm 120 €/rm

Asukoht: Kabli   Transpordi võimalus, küsi pakkumist!
 Tellimused: 56 625 075 või anhaldus@gmail.com

* RÕIVASTE PARANDUS
* ÕMBLUSTÖÖD
 (naha ja karusnaha tööd)

Kui Sul on idee aga puudub teostaja – võta julgelt ühendust!

Telefon **+372 5346 0705**
 e-post: anreka13@gmail.com

Lohu tee 1 Lepaküla, Häädemeeste vald, Pärnumaa

VÕISTE NOORTETUBA KUTSUB SÜNNIPÄEVALE

23. JAANUAR KELL 16:00-19:00 TAHKU TARES

OTSI VÄLJA OMA LABORANDIKOSTÜÜM JA KAITSEPRILLID.

KÜLLA TULEB TEADUSTEATER

KOHTUME NOORTEKAS

Suusaklubi Jõulu – Pärnumaa suusakultuuri vedur

Kolm aastakümnet järjepanu Jõulumäel tegutsev suusaklubi Jõulu on noortele suusatajatele oskust pakkunud aastast 1989.

Hoolimata mereäärsest pigem pehmema kliimaga asukohast on Suusaklubi Jõulu tänu Jõulumäe Tervisespordikeskuse juba kvaliteedimärgiks saanud headele radadele; koduvalla toetusele, suusaklubi sponsorite, juhtkonna, treenerite ning sportlaste suurele panusele hästi toiminud.

Klubi treenerid Anu Taveter ja Kadri Madissoo omavad mõlemad EOK poolt tunnustatud kõrget suusatreeneri EKR6 kutsetaset. Mõlemal treeneril on kummutikapis olemas ka magistri tasemega erialase kõrghariduse diplomid. Sellele lisaks on nii Anu kui Kadri ka ise läbinud eduka tippsportlaseks olemise eluetapi.

Läbi aastate on klubis olnud alati nii tippu pürgivaid töötajatele noori kui ka mõõdukamatel koormustel suusaspordi harrastajaid, kes sportliku eluviisi ja hea suusatehnika enda täiskasvanu- ja tööellu tänuga kaasa võtnud.

Suusaklubi Jõulu aasta 2022 edamatest hetkedest võiks välja tuua:

- Aasta 2022 Eesti parima meessuusataja Alvar Johannes Alevi visa esinemine Pekingi taliolümpiamängudel ja maailma karikavõistlustel maailma parimate suusatajatega konkureerides.
- Eesti 14. talimängudelt toodi koju kuldmedalid

Jõulu suusaklubi järelkasv. Foto erakogust

teatesuusatamises kategooriates: mehed, N18, N35 ja M14. Sellele lisaks hõbemedal M18 võistkonnale

- Individuaalarvestuses saavutati 14. talimängudel järgmised medalid: M14 vanuseklassis 2. koht Rico Markus Luik ja 3. koht Teet Järvoja. N45 2. koht Kristel Kaubi.
- Võistkondlikult toodi Häädemeeste vallale (kogu Eesti omavalitsuste arvestuses) suusatamises 2. koht. Esikoha napsas Järva vald Järvamaalt, kolmas oli Rae vald Harjumaalt. Meie suur hea naaber Pärnu linn oli murdmaasuusatamises 14.
- Eesti noorte meistrivõist-

lustelt tõi kaks individuaalkulda Anlourdees Veerpalu: N18 vanuseklassis nii printdis kui ka 7,5 km klassika eraldistardi distantsilt.

- Eesti noorte meistrivõistluste M20 teatesõidu KL/V/V hõbemedal (Anders Veerpalu, Päär Suursild, Hendrik Peterson).
- Eesti noorte meistrivõistlustelt N16 teatesõidu pronks (Meril Adeela Alev, Margaret Pajuväli, Anlourdees Veerpalu).
- Eesti täiskasvanute meistrivõistluste meeste teatesõidu 3 x 10 km KL/KL/V 3. koht.

Heameelt valmistab ka meie kunagiste liikmete

tänane edu muudel spordialadel. Tänavu maailmameistririks tulnud kettagolfimängijal Kristin Tattaril on murdmaasuusatajana suusaklubi Jõulu värvides saavutatud noorteklassis mitu Eesti meistrivõistluste kulda.

Teine endine suusaklubi Jõulu sportlane, kes täna muul spordialal edukalt esineb on 2020. aasta U23 MM-i hõbe Finn klassi ning 2022. aastal avamerejahtide Swan50 klassis MM hõbeda teeninud purjetaja Taavi Valter Taveter.

Suusatreeningute veel ühe positiivse küljena saab tänapäevases kontekstis märkida seda, et värskes männimetsa õhus koos sõpradega treenides ja suusaoskusi omandades väheneb noortel nutitelefoni viibitud aeg (!), paranevad kehalised võimed, areneb aju verevarustus ja mõistus ning suureneb side looduse ja reaalse eluga.

Eeri Tammik

Foto: Sigrid Absalon

Poniratsanik tõi meistrivõistlustelt kaks medalit

10. detsembril toimusid Veskimetsa ratsaspordikeskuses Eesti poniratsanike sisemeistrivõistlused, kus kuni 16-aastased sportlased võistlesid kahes erinevas klassis. Meie valla ratsasportlane Annika Absalon osales mõlemas klassis kahe erineva poniga. Väikeste ponide arvestuses pidi läbima 105cm kõrguse takistuste raja, Annika võistluskaaslaseks oli Kärbi talu vahva väike poni Shirley.

Koos poniga toodi koju 3. koht ja pronksmedal. Suurte ponide arvestuses võistles Annika poniga Antonioga, koos läbiti vigadeta 110cm parkuur ning sellega pääses paar lõppvõistlusele ehk ümberhüpetele. 14-st paarist jõuti lõpuks kahe parima hulka, kes läbisid ümberhüpped puhtalt ning koju toodi hõbemedal. Võitjale jäädigi alla paari sekundiga. Annika soovib tänada Kärbi talu pere-

meest ning poni omanikku Lisette Eylandtit, kes meile terviks hooajaks oma imeponi laenas. Täname ka Annika kõige esimest treenerit Anne Lahesood Keskküla talust, seal alustas sportlane ratsutamise ning just esimene treener on see, kes paneb aluse sportlase karjäärile ja tulevikule. Samuti täname Häädemeeste valda, kes toetas Annikat nii mõnelgi võistlusel!

Sigrid Absalon

Suusaklubi Jõulu

Uulu Kultuuri- ja Spordikeskus

Suusaklubi Jõulu

TASUTA

KLASSIKA

Täiskasvanud algajad/ pisut oskajad

15.01.23 12.00 13.00

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Anu Taveter.
Kontakt: anu.raama.ee, tel 5172674

VABA

Lapsed 7-10.a algajad/ pisut oskajad

16.01.23 17.00 17.45

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Kadri Madissoo.
Kontakt: madisookadri0@gmail.com, tel 5111816

VABA

Täiskasvanud algajad/ pisut oskajad

17.01.23 18.00 19.00

Raeküla terviserada. Treener: Thea Kask.
Kontakt: kaskthea@gmail.com, tel 58035683

VABA

Lapsed 7-10.a algajad/ pisut oskajad

18.01.23 17.00 17.45

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Kadri Madissoo.
Kontakt: madisookadri0@gmail.com, tel 5111816

VABA

Lapsed 8-14.a pisut oskajad

18.01.23 18.00 18.45

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Anu Taveter.
Kontakt: anu.raama.ee, tel 5172674

VABA

Täiskasvanud huvilised

18.01.23 18.30 19.30

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Kadri Madissoo.
Kontakt: madisookadri0@gmail.com, tel 5111816

VABA

Täiskasvanud algajad/ pisut oskajad

19.01.23 18.00 19.00

Raeküla terviserada. Treener: Thea Kask.
Kontakt: kaskthea@gmail.com, tel 58035683

KLASSIKA

Täiskasvanud algajad/ pisut oskajad

21.01.23 12.00 13.00

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Anu Taveter.
Kontakt: anu.raama.ee, tel 5172674

KLASSIKA

Täiskasvanud algajad/ pisut oskajad

22.01.23 12.00 13.00

Raeküla terviserada. Treener: Thea Kask.
Kontakt: kaskthea@gmail.com, tel 58035683

VABA

Lapsed 7-10.a algajad/ pisut oskajad

23.01.23 17.00 17.45

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Kadri Madissoo.
Kontakt: madisookadri0@gmail.com, tel 5111816

VABA

Täiskasvanud pisut oskajad

24.01.23 18.00 19.00

Raeküla terviserada. Treener: Thea Kask.
Kontakt: kaskthea@gmail.com, tel 58035683

VABA

Täiskasvanud pisut oskajad

26.01.23 18.00 19.00

Raeküla terviserada. Treener: Thea Kask.
Kontakt: kaskthea@gmail.com, tel 58035683

KLASSIKA

Täiskasvanud pisut oskajad

29.01.23 12.00 13.00

Jõulumäe suusastaadion. Treener: Anu Taveter.
Kontakt: anu.raama.ee, tel 5172674

Ammulaskmine

8.–11. detsembril toimusid Horvaatias Dubravas IAU maailma karikavõistluste finaallaskmine kergeammulaskjatele. Võistlustel osales 15 nais- ja 15 meesamburit Horvaatiast, Prantsusmaalt, Šveitsist, Tšehhist ja Ungarist. Eesti viieliikmelisse amburite võistkonda kuulus kolm Häädemeeste AK esindajat. Esimesel päeval lasti harju-

tust IR300, mille tulemusena selgusid duell-laskmises võitjad. Meie parimana saavutas Merike Kahk (AK Nool) naiste arvestuses neljanda koha, kaotades duell-laskmises 3.–4. koha võistluses horvaadile Mrjanvčic Peregrinile 5 – 1. Meestest saavutas Teet Tagapere kümnenda ja Ain Järvesaar 11. koha. Rita Raud

ja Maarika Atka olid vastavalt 13. ja 15. kohal. Pilk protokoll: Mehed – 1. Domagoj Peregrin (Horvaatia), 2. Denis Vyskočil (Tšehhi), 3. Andreas Henne (Šveits). Naised – 1. Mihaela Oborovečki, 2. Iva Popović Gesan, 3. Mrnjavčic Rereglin (kõik Horvaatia). Aleksander-Tõnis Joarand

Karikavõistlustel osalejad Horvaatias. Foto erakogust

Intervjuu gripipatsiendiga: kas gripp võib olla eluohtlik?

Terviseameti andmetel jõuab gripiviirus reeglina ringluse iga aasta detsembri lõpus või jaanuari alguses. Näiteks 2018. aastal hakkas haigestumus kasvama jaanuaris ning jõudis haripunkti veebruaris. Toonasest gripihooaja kokkuvõttest selgub, et Eestis haigestus hooaja jooksul hinnanguliste arvestuste järgi kuni 60 000 inimest.

Üks nende inimeste seast oli **Aare Uustalu**, kelle haiguslugu hakkas pihta 2018. aasta veebruaris. „Esimestel päevadel oli justkui tegemist tavalise gripiga. Pärast käskis vastavalt sümptomitele võtta ravimeid, mida ma ka valude ja palaviku peletamiseks tegin. Palavik tõusis küll 41 kraadini, kuid peale nädalat hakkas see langema, kadusid kõik valud ning ühel öhtul tundsin ennast nii tervena, et mine või tööle,“ meenutab mees pea viie aasta tagust aega.

Järgmisel hommikul jätkus hea enesetunne. Seda kuni hetkeni, mil Aarel tekkis nohu. „Kõige kummalisem on see, et olles ise töötanud kiirabis üle 13 aasta, ei mõistnud ma, et see, mida ma välja nuuskan, on mu enese kopsud. Seda materjali tuli väga ohtralt,“ rääkis Aare, tõdedes tagantjärele, et hallika materjali näol oli tegemist kopsukoega. „Umbes tund aega nuuskamist viis selleni, et mul hakkas öhk otsa saama. Ega siis ei olnudki muud kui panin riided selga ja võtsin tee linna poole. Sõitsin Rakvere haigla hoovi ning sinna see auto läbakile jäigi.“

Haigla erakorralise meditsiini osakonda jõudes oli Aare hapnikutase veres niivõrd madal ning paljutki ta sellest ei mäleta. „Vaid mõned üksikud mälupildid ning seda, et peale EMO-sse jõudmist käis kõik väga kiiresti. Mind pandi hingamisaparaadi alla, viidi koomasse ning toimetati kiiremas korras Tallinnasse, kuhu jõudsin ülikriitilis seisundis. Nüüd tagantjärele epikriisi lugedes selgub, et minu kopsud

Aare Uustalu. Foto: erakogu

olid selleks hetkeks praktiliselt 100% ulatuses hävinenud.“

Aare oli koomas kokku neli päeva ning sõltus täielikult hapnikravist. Lisaks selgub epikriisist, et Põhja-Eesti Regionaalhaiglas loputati mehe bronhe korduvalt ning kopsukahjustused olid selleks momendiks väga ulatuslikud. „See tähendab, et mulle jooksis peale ainult puhas hapnik, et natukenegi endaga toime tulla. Pärast ärkamist viibisin Tallinnas veel kolm päeva ning seejärel saadeti mind tagasi Rakveresse. Kogu selle aja olin piltlikult öeldes torusid täis topitud ning vuntsid (ehk hingamissond) olid mul ees pea terve haiglases veedetud aja. Ütlen ausalt, surm ei tundugi nii hull kui see lõputu lämbumise tunne,“ tõdes Aare.

Pärast Rakveresse jõudmist hakkas mehel tööle üks väike kopsusagar, mis aitas organismi toimetada juba pisut rohkem hapnikku. Hapnikusõltuvusest sai mees lahti umbes nädal pärast Rakvere Haiglasse jõudmist ning üsna pea lubati Aare arstide kokkuleppel kodusele ravile. „8. märtsiks olin kodus, kuid tõsine hapnikupuudus kestis veel ligemale kuu.“

Sealt edasi algas järjepidev taastumise etapp ning järkjärgult hakkas Aare tegema lihtsamaid koduseid toimetusi. „Muidugi toidu valmistamisest ei saa siin väga rääkida, sest pärast koomas olekut kadusid mul lõhna- ja maitsetajad. Ainuke, mida ma selle pooleleise kuu jooksul sõin, oli soolaheeringas, must leib ja hapukoor. Muid maitseid ma

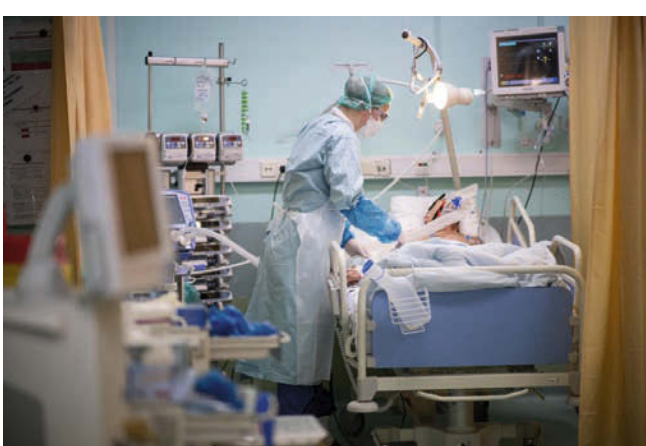

Foto on illustratiivne. Autor: Põhja-Eesti Regionaalhaigla

ei tundnud, sama ka lõhnade kohta,“ rääkis ta. Tööl hakkas mees käima aprilli keskel ning seda lihtsalt selleks, et ennast liikuma saada.

Kõigele sellele tagasi vaadates tõdeb Aare, et ta tajus olukorda tunduvalt teistmoodi, kui seda tajuks üks tavaline grippi haigestunud inimene – nagu jutu alguses mainitud, on Aarel varasem staaž kiirabi töös. „Olen oma töö jooksul näinud nii mõndagi ja selles mõttes olen karastunud. Hirmu ma ei tundnud, enesetunne oli lihtsalt väga sant. Ei saa päris seda öelda, et oleksin elanud päev korraga, aga televiisoris said saated otsa küll.“

Taastumise alguses esinesid mehel ka lihasvalud, mis olid tõenäoliselt tingitud suurest hapnikupuudusest. Lisaks võttis Aare Põhja-Eesti Regionaalhaiglas „puhates“ päevas alla keskmiselt poolteist kilo ning kogu haiglases veedetud aja jooksul kokku üle kümne kilo. Nüüd aastaid hiljem tunneb Aare ennast tervena, kuid seda suuresti tänu Rakvere haigla ja PERH-i intensiivravi osakondadele ja seal töötavatele arstidele. „Rakveres võeti vastu otsus mind kiiresti ära torutada ning Tallinnas suudeti taastada mu surnud kopsud. Kopsud on tänaseks taastunud, kopsupil-

did on normaalsed ning olen korduvalt käinud ka spirograafias. Aga võhma on küll vähem. Näiteks füüsilist tööd tehes saab vähem kiiresti otsa ning tekib õhupuuduse tunne,“ rääkis ta.

Kui vähene vähem kõrvale jätta, pole taastumise osas olnud seni õnneks ühtki tagasilööki. Küsimusele, kas rasket haigust oleks saanud kuidagi ära hoida, pole Aare hinnangul selget vastust. „Mõnel aastal vaktsineerisin ennast, mõnel aastal jällegi mitte. Peale rasket põdemist olen aga number üks vaktsineerija. Õppetund on olemas ning elav õppematerjal räägib teiega siin ja praegu.“

2022. aastal on tasuta gripivaktsiini kättesaadav üld- ja erihoolekande (ööpäevaringse ja kogukonnas elamise) teenusel olevatele inimestele, kõigile üle 60-aastastele, rasedatele, kuni 7-aastastele lastele ning gripi riskirühma kuuluvatele alaealistele. Tasuta saab vaktsineerida perearsti juures või apteegis. Apteekides toimub vaktsineerimine läbi Tervisekassa lepingupartnerite. Täpsem info apteegis vaktsineerimise kohta leiab aadressilt: www.vaktsineeriapteegis.ee/ gripp.

Tervisekassa

Rohkem informatsiooni gripi ja vaktsineerimise kohta
<https://ta.vaktsineeri.ee/et/haigused-ja-vaktsiinid/haigused/gripp>

Algaval aastal kasvab Eesti mereväe roll sisemere ja saarte kaitsel

2023. aasta 1. jaanuari seisuga võtab merevägi üle nelja Politsei- ja Piirivalveameti laeva opereerimise: PVL-101 KINDRAL KURVITS, PVL-103 PIKKER, PVL-112 VALVE ja PVL-203 RAJU.

Laevade staatus muutub sõjalaevaks ja seniste tsiviilülesannete täitmine jätkub. Laevadel säilivad võimed ja ülesanded, mis neil tänagi on: merepiiri valvamine, reostustõrje ja päästevõimekus.

Täpsem info: <https://www.riigiteataja.ee/akt/120062022002>.

See tähendab, et mereväele lisanduvad eritingimustel korralduse volitused väikesaartel ja merel. Seda merepiiri valva-

miseks ja meresõiduohutuse tagamiseks aga ka juhul, kui ohus on inimese elu ja tervis. Samuti hakkab merevägi tegelema territoriaalmeres väikelae-vade, alla 12-meetrise pikkuste laevade ning jettide riikliku järelevalvega.

Väikesaarte elanikel ja väikelaevajuhitudel on oluline teada, et Eesti mereväe vormis teenistuja teostab avalikku võimu talle määratud ülesannete raames. Politsei- ja Piirivalveameti senised ülesanded ei muutu ja uue korralduse eesmärk on paremini kasutada riigi võimekusi.

Mereväe operatsioonikeskus

KORVTÖSTUKI RENT

Töste kõrgus: 13 m
Maksimaalne kaugus töstukist: 5,8 m
Kandevõime 215 kg
Veevõime 215 kg
Veevõime 215 kg
Asukoht: Häädemeeste vald, Pärnumaa

Pakume ka korvtöstukiga ohtlike puude langetamise teenust.

OTT JUURIKAS / TELEFON: 5845 4442

Pakume küttepude saagimise ja lõhkumise teenust mobiilse halumasinaaga
Pilkemaster EVO36
tellijalt soovitud asukohtas.

Masin võimaldab lõhkuda 25-60 cm pikkuseid halge. Puidu suurim läbimõõt 36 cm. Käivitatakse elektrimootorilt, vajalik minimaalselt 3x16 amprit.

Hind: Ahjupuu 15 eurot/tihumeeter
Pliidipuu 17 eurot/tihumeeter

OTT JUURIKAS / TELEFON: 5845 4442

2023 on Eestis sauna-aasta, õhinapõhine ja vihalehine

Teema-aastaid on Eestis korraldatud aastast 2000, aasta 2023 saab olema sauna-aasta! Sauna-aasta idee autoriks on ajakirjanik Rein Sikk, eestvedajaks MTÜ Eesti Maaturism ja tagantükkajaks Maaleht.

Saun on läbi ajaloo siinsele inimestele ülitähtis paik, kus algas ja lõppes elu. On aeg edendada sauna-aastana vanadele väärtustele toetudes tänast sauna- ja spaakultuuri, leida uusi saunaelamuste ja saunas saadava tervise võimalusi, edendada, propageerida tervislikku ja sotsiaalset saunakultuuri. Levitada sauna-

tarkust ja -tavasid. Õhutada saunandusega seotud teadust, saunanduse loo uurimist, tutvustamist; saunade ja saunatarvetega seotud ettevõtlust.

Sauna-aasta maandumislehek on www.sauna2023.ee, kus on Eesti erinevad saunad, saunapaketid, sündmused, tarbijamängud jt. Koduleht on eesti- ja ingliskeelne. Ning sinna oleks väga vaja infot Eesti piirkondadest saunaga seotud sündmuste ja pakettide kohta. Vaatame üle puhkaestis.ee sisestatud info (sel juhul piisab lingi lisamisest), ent palume lisada ka need saunad/sünd-

mused, mis seal ei kajastu. Sündmuste tabel täitmiseks asub https://drive.google.com/drive/folders/11YLfP8Ya_mxQxt8S4FYepSmihdnTzGJ3?usp=sharing

Fotod tõstke samas kaustas asuvasse alamkausta. Palun pange faili nimesse sündmuse nimi ning kuupäev. Palun jagage võimalusel meiega ka saunateemalisi vabavara fotosid, loomulikult viitame nõuetekohaselt.

Facebook <https://www.facebook.com/profile.php?id=100086795155949>

Instagram https://www.instagram.com/sauna_2023/

instagram.com/sauna_2023/ Eesti Maaturismi Ühing liitus sel aastal 21-liikmelise Ülemaailmse Sauna-Assotsiatsiooniga ning seisab hea Saunatee marsruudi arendamise eest.

Küsimuste tekkimisel palun võtke ühendust

Elin Priks
Projektijuht

E-post: sauna2023@maaturism.ee

Raili Mengel

Eesti Maaturismi Ühing
E-post: raili@maaturism.ee

CARLAND.EE | Carland Grupp OÜ

SÕIDUAUTODE JA KAUBIKUTE

REMONT
HOOLDUS
VARUOSAD
DIAGNOSTIKA
REHVIVAHETUS JA MÜÜK
KLIIMA TÄITMINE, REMONT, HOOLDUS
AUTOMAATKÄIGUKASTIDE DÜNAAMILINE ÕLIVAHETUS

Kontakt: +3725068360
+37256562854
carlandgrupp@gmail.com
Käardi 3, Võiste, Pärnumaa 86501

Õnnitleme jaanuarikuu sünnipäevalapsi!

09.01	HILDA RÜSTER	99	Võiste alevik
31.01	ELLI ABSALON	92	Mereküla
05.01	LYDIA KOEL	90	Uulu küla
30.01	LILLI SIIMSOO	90	Võiste alevik
21.01	MAIMU RUUBIS	89	Uulu küla
03.01	HILJA ANISTE	88	Penu küla
09.01	IVI MUHU	87	Häädemeeste alevik
10.01	ANTS PÕHJALA	87	Treimani küla
22.01	ELNA LÄÄTS	86	Massiaru küla
29.01	NEEME JUURIKAS	86	Piirumi küla
10.01	LEILI PALITS	85	Soometsa küla
12.01	OLGA ORAV	85	Urissaare küla
19.01	ANTS JALAS	85	Laadi küla
09.01	DZINTRA TAMM	84	Reiu küla
17.01	MAIMU LEHISTE	84	Laadi küla
08.01	LEMBIT KOHTLA	83	Orajõe küla
22.01	KUNNO KUKK	83	Laadi küla
23.01	ÜLLAR PART	83	Uulu küla
03.01	JAANU KRIVONOGOV	82	Häädemeeste alevik
05.01	LIDIA MITROFANOVA	81	Reiu küla
20.01	ANDRES ILVES	81	Võiste alevik
27.01	NIKOLAY MITROFANOV	81	Reiu küla
30.01	ELLE LEPP	80	Treimani küla
19.01	TÖNIS MÄESALU	75	Urissaare küla
31.01	RAIVO TEISS	75	Ikla küla
02.01	JÜRI ILVES	70	Metsapoole küla
06.01	ILMAR REBANE	70	Uulu küla
06.01	HARALD JELINKIN	70	Tahkuranna küla
06.01	SILVIJA BITE	65	Ikla küla
08.01	KALEV RAND	65	Reiu küla
15.01	IRINA PETROVA	65	Laadi küla
19.01	AVO ALLOJA	65	
20.01	ANTS HANSON	65	Häädemeeste alevik
28.01	MADIS NÄREP	65	Piirumi küla
28.01	VAHUR HEINLAID	65	Reiu küla
29.01	KALEV PAJUSALU	65	Tahkuranna küla
04.01	AIN RÕÖM	60	Võiste alevik
05.01	KUNNAR SAARE	60	Lepaküla
08.01	RAJA TAMME	60	Sooküla
13.01	LILI NOORMÄGI	60	Leina küla
14.01	MAI ORASTE	60	Majaka küla
16.01	ÜLLE LAINVÄE	60	Reiu küla
17.01	ENE HUNT	60	Pulgoja küla

Vallaelanike soovil on avaldatud ka sünnipäevalapse elukoht küla täpsusega. Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist lehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressil toomas.abel@haademeeste.ee või telefonidel 446 4175; 5819 0592 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

Ostan nostalgia nõusid, karpides lusikad, keraamika, vanu naiste ehteid jms. Tel 5356 0761 Liina

Ostan vene kellasid (ei pea olema töökorras), fototehnikat, heliplaate ja muud vanavara. Tel 5872 5458

Ostame Eesti parima hinnaga kasvava metsa raieõigust. Küsi pakkumist juba täna!
www.skpinvest.ee, info@skpinvest.ee
Tel 551 5513, 550 0343

TOIMETUS

Väljaandja ja toimetaja: Häädemeeste Vallavalitsus
Toimetaja: Toomas Abel
tel 5819 0592, e-post: toomas.abel@haademeeste.ee

Postiaadress: Vallaleht Liiviranna
Häädemeeste teenuskeskus
Pärnu mnt 13, 86001 Häädemeeste

Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ
Tiraaž 2220 eksemplari

VALLAMAJA:

Pargi tee 1, 86502 Uulu küla
tel 444 8890; 5335 8992
e-post: haademeeste@haademeeste.ee

Järgmise lehe materjalid peavad toimetusse jõudma hiljemalt eelneva kuu 28. kuupäevaks.

KOGUDUSTE TEATED

EELK Häädemeeste Püha Miikaeli kirikus:

8. jaanuaril kell 12.00 Kristuse ilmumise püha (6. jaanuarilt)
13. jaanuaril kell 12.00 Kristuse ristimise püha
15. jaanuaril kell 12.00 II pühapäev pärast ilmumispüha
22. jaanuaril kell 12.00 III pühapäev pärast ilmumispüha
29. jaanuaril kell 12.00 IV pühapäev pärast ilmumispüha
2. veebruaril kell 12.00 Issanda templissetoomise püha, küünlapäev
5. veebruaril kell 12.00 III pühapäev enne paastuaega
12. veebruaril kell 12.00 II pühapäev enne paastuaega
Jumalateenistused kuni kevadeni kogudusemajas Pärnu mnt 34, sissekäik hoovi poolt.

EELK Tahkuranna Maarja kirikus (Võistes):

5. veebruaril kell 9.30 III pühapäev enne paastuaega

EELK Treimani Püha Matteuse kirikus:

19. veebruaril kell 14.00 pühapäev enne paastuaega, koguduse nõukogu aastakoosolek

Lähem info: tel 5633 5750 (õpetaja Tauno Teder)

Jumalateenistus õigeusu kirikus

Häädemeestel

4. veebruaril kell 10 Liturgia. Issanda pühakotta viimise püha

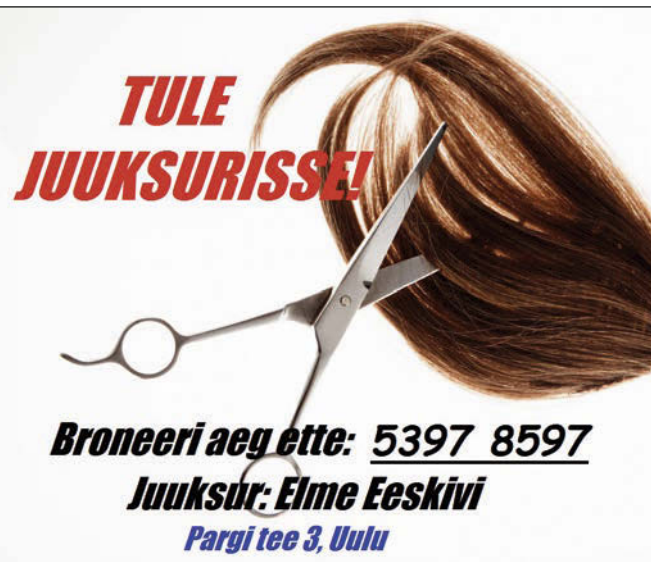
KLASSIKALISED RIPSMEPIKENDUSED

Pakun klassikaliste ripsmepikenduste paigaldust ja hooldust.

Tule tee silmad ilusaks!

Paigaldus 30 / hooldus 20

Anna Juurikas 5650 2373
Asukoht: Papisilla küla

Teostame kõiki sise- ja välistööd ning lammutustööd.
Tel +372 5627 6785

*Me südameis Sa ikka elad,
jään mõtteis meie keskele...*

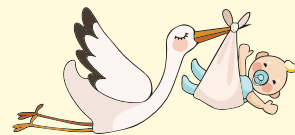
Teatame kurbusega, et meie seast on lahkunud
kallis ema, vanaema ja vanavanaema

MILVI BANDER (Metsaots)
20.03.1936 – 25.12.2022

Leinavad lapsed ja lapselapsed

Õnnitleme noori peresid

HARALD LAND 24.11.2022

Ema: Liisi Arop, isa: Rait Land

RONJA ELIISE POKASAAR 13.12.2022

Ema: Hanna Kitt, isa: Mario Pokasaar

ROBIN-STEFFEN HÖBEMÄGI 15.12.2022

Ema: Eva-Lotta Talts, isa: Ragnar Hõbemägi

FRANZ LUCAS MERIVÄLJA 24.12.2022

Ema: Sandra Petri, isa: Jörgen Merivälja

ADRIAN DOMINIC KIKAJOON 03.01.2023

Ema: Ketter Kikajoon

Müüa **TURBABRIKETT** –
kaalukaup.

Brikett pakitud lahtiselt
300-500 kg kottidesse.

Tonni hind **340 eurot.**

Transport Häädemeeste valla piires tasuta.

Info ja tellimused: **+372 5845 4442**

KAITSELIIT
VALVETEENISTUSE OSAKOND

> VALVUR (ÄMARI / PALDISKI)

> SINU TÖÖÜLESANDED

- Kaitsta ja valvata valveteenistuse osakonna kaitse alla antud valveobjekte ning tagada sellel asuva vara, isikute ja informatsiooni puutumatuse ning turvalisus

> OOTAME SINULT

- Eesti Vabariigi kodanik ja vanus vähemalt 19 aastat
- Eesti keele oskus kesktasemel
- Vastad Kaitseliidu tegevliikmeks vastuvõtmise tingimustele
- Üldfüüsilise testi sooritamist vähemalt 160 punktile
- Töötervishoiu arstikontrolli läbimist
- Valmisolekut läbida Kaitseliidu valveteenistuses töötava valvuri 2-nädalase erialakursus (tasustatud)
- COVID vaktsineerimise tõendi olemasolu või valmisolekut vaktsineerimiseks

> LISAINFORMATSIOON

EELISE ANNAVAD

- Eelnev turvatöö kogemus
- Kaitseliidu ja/või kaitseväge taust
- Kaitseliidu liikmelisus

> OMALT POOLT PAKUME

- Graafiku alusel vahetustega ja paindlikku tööaega (24h vahetus)
- Arenguvõimalusi ja tööalast väljaõpet
- Kaasaegseid töötingimusi ja varustust
- Stabiilset sissetulekut
- Sportimisvõimalusi
- Usaldusväärset ja kindlat töösuhet
- Meeldivat ja kokkuhoidvat meeskonda

> TEENISTUSTASU

- 5,40 eurot/tunnis

> TÖÖAEG, -KOHT JA TÖÖLE ASUMINE

- Täis ja osaline tööaeg, graafiku alusel, Ämari ja Paldiski

> KANDIDEERIMISE TÄHTAEG

- Tähtajatu

Kontakt tel: 5309 7249

MÄLESTAME LAHKUNUID

RAUL MERIVEE

26.04.1956 – 05.12.2022 Uulu küla

MALL KARP

04.07.1937 – 06.12.2022 Penu küla

LINDA ORAV

15.10.1939 – 09.12.2022 Massiaru küla

ENDEL LAIDONER

14.04.1937 – 12.12.2022 Leina küla

HEINO PILLIROOG

05.06.1955 – 16.12.2022 Majaka küla

RODION ROTAR

24.05.1958 – 21.12.2022 Krundiküla

KALJO RUUBIS

03.04.1931 – 26.12.2022 Uulu küla

MELIDA LÖSSOVA

10.03.1931 – 27.12.2022 Uulu küla

MARJU ÖÖPIK

15.05.1936 – 31.12.2022 Uulu küla

